

ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΗΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ
ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΥΤΩΝ (*).

Σκαπανεῖς τοῦ Μηχανικοῦ.

Διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 19 Ἀπριλίου 1867 συνεχρο-
τήθη ἡμίταγμα τῶν Σκαπανέων τοῦ μηχανικοῦ ἐκ προσωπι-
κοῦ ἀποκλειστικῶς τοῦ μηχανικοῦ, τούτου δὲ ὁ διοικητῆς
ὠνομάζετο ταγματάρχης. Κατὰ Βασ. ὁμως ἀπόφασιν τῆς
7 Ἰουλίου 1868 ἀπεφασίσθη ὁ διοικητῆς νὰ ᾔηται ἀντισυν-
ταγματάρχης.

Τέλος διὰ Β. διατάγματος τῆς 12 Δεκεμβρίου 1868 τὸ
ἡμίταγμα τῶν Σκαπανέων τοῦ μηχανικοῦ ὠνομάσθη τάγμα.
Ἴδου δὲ αἱ κατόπιν τοῦ ἀρχικοῦ διατάγματος γενόμεναι τρο-
ποποιήσεις.

Ὁ διοικητῆς ἀντισυνταγματάρχης, ὡς ἄνω ἐρρέθη.

Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ὁ ἀνθυπασπιστῆς τῆς οἰκονομίας
τοῦ ἀρχικοῦ διατάγματος ἀντικατεστάθησαν, διὰ Β. διατάγ-
ματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868 περὶ τοποθετήσεως τοῦ οἰκο-
νομικοῦ κλάδου, δι' ἐνὸς ὑπολοχαγοῦ οἰκονομίας καὶ ἐνὸς ἀν-
θυπολοχαγοῦ. Τέλος οἱ κατὰ τὸ ἀρχικὸν Β. διάταγμα ἀνθυ-
πολοχαγοί, ὧν εἷς ὑπῆρχε δι' ἕκαστον λόχον, ἐδιπλασιάσθησαν
διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 20 Μαΐου 1868.

Ἐπομένως ἡ δύναμις τοῦ τάγματος τῶν Σκαπανέων τοῦ
μηχανικοῦ, συχκειμένου ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, ὑποτελῶν καὶ 2

(*) Ἴδε προηγουμένον φυλλάδιον.

- λόχων, ἔχει ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ·
- 1 ἀντισυνταγματάρχης διοικητής.
 - 1 λοχαγὸς ἀ. τάξεως ὑποδιοικητής.
 - 1 ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστής.
 - 1 ὑπολοχαγὸς οἰκονομίας.
 - 1 ἀνθυπολοχαγὸς οἰκονομίας.
 - 2 ἀνθυπασπισταί.
 - 2 ἀρχιτεχνίται, ὧν 1 εἶναι ἀ. τάξεως.
 - 1 λοχίας δεσμοφύλαξ.
 - 1 δεκανεὺς ἀγωγέων.
 - 1 δεκανεὺς σαλπικτής.
 - 2 λοχαγοί, διοικηταί λόχων, ὧν ὁ εἷς ἀ. τάξω.
 - 2 ὑπολοχαγοί.
 - 4 ἀνθυπολοχαγοί.
 - 2 ἐπιλοχίαι.
 - 2 λοχίαι οἰκονομίας.
 - 8 λοχίαι.
 - 16 δεκανεῖς.
 - 4 σαλπικταί, ὧν 2 εἶναι ἀ. τάξεως.
 - 1 σαγματοποιός.
 - 1 πεταλωτής.
 - 20 ὑποδεκανεῖς.
 - 180 σκαπανεῖς, ὧν 72 ἀ. τάξεως.
- Ἐν ὄλῳ τὸ προσωπικὸν περιλαμβάνει
- 13 ἀξιωματικούς, ὧν 1 ἀνώτερος.
 - 35 ὑπαξιωματικούς, ὧν 2 ἀνθυπασπισταί,
 - 206 σκαπανεῖς καὶ ἰσοτίμους αὐτῶν.

254· πρὸς δὲ 1 ἵππον τοῦ διοικητοῦ καὶ 8 στρατοῦ, τὸ ὅλον 9.

Ἡ δαπάνη, ἣν παραδέχεται ὁ προϋπολογισμὸς πρὸς συν-

τήρησιν τοῦ τάγματος τῶν σκαπανέων τοῦ μηχανικοῦ, ἔχει ὡς ἐξῆς·

Μισθὸς ἀξιωματικῶν.....	34,680	
Ἀφαιρεῖται ἡ νεν. κράτησις.....	1,036	33,644
Μισθὸς ὑπαξιωματικῶν.....	(1) 16,798,10	
Μισθὸς ἀνδρῶν.....	36,564,70	} 32,827,20
Ἀφαιροῦνται θέσεις κεναὶ 200/0, ἧτοι 25 ἀνδρῶν.....	3,737,50	

Προσέτι ἔχομεν

78,380 μερίδας ἄρτου, πρὸς 24 λ.....	18,811	
78,380 ἡμέρας καταθέσεως ἱματισμοῦ, πρὸς λ. 21.....	16,459,80	
9 ἵππων μερίδας, 3,285, πρὸς 1,20.....	3,942	
Ἐκτακτον φθορὰν ἐνδυμάτων εἰς πυρκαϊᾶς.....	2,000	
Συντήρησιν ὀπλισμοῦ, πρὸ 1 δρ... 240	} 2,440	
Ἀντικατάστασιν καὶ συντήρησιν στρατωνισμοῦ, πρὸς 5 δρ.		1,200
Ἐπίσης ἐπισκευᾶς		300
Δι' ἐργαλεῖα καὶ λοιπὰ.....		600
Σκευὴ νεοσυλλέκτων.....		100
Ἐξόδα γραφείου.....	300	
Τὸ ὄλικόν τῶν ἐξόδων.....	127,222,10	
Ἀφαιροῦνται μεταφερόμενα εἰς νοσηλείαν.....	951,30	

Ἐπομένως ὑπόλοιπον ἐξόδων..... 126,270,80

Καὶ ἐὰν παραμερίσωμεν στιγμιαίως τὰς δαπάνας τοῦ ὕλικου

(1) Ἡ νενομισμένη ἐλάττωσις μισθοῦ ἀνθυπασπιστῶν κατὰ λάθος συνεχωνεύθη εἰς τὴν τῶν ἀξιωματικῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὄλικόν οὐδεμίαν ἐπέρχεται ἀλλοίωσις.

εἰς τροφήν.....	18,811
εἰς κατάθεσιν ἱματισμοῦ.....	16,459,80
Τὸ ὅλον	35,270,80

Ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν 126,270,80 μένουσιν ἐξόδα του τάγματος ἐν ὅλῳ εἰς χρήματα δραχ. 91,000 (εἰς τὸν προϋπολογισμόν ἐνεγράφησαν κατὰ τυπογραφικὸν λάθος 92,000).

Η΄.

Κεντρικὴ διεύθυνσις τοῦ στρατοῦ

ἢ

ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν κατὰ τὸν ὑπὸ στοιχεῖον ΛΓ νόμον τῆς 3 Ἰουνίου 1846 συνέκειτο ὡς ἑξῆς·

1 ὑπουργός.

4 τμηματάρχαι ἀνώτεροι ἀξιωματικοί.

1 ἀρχίατρος.

1 ὑπασπιστὴς κατώτερος ἀξιωματικός.

16 κατώτεροι ἀξιωματικοὶ ὡς ὑπουργικοὶ γραμματεῖς (εἰσηγηταί).

3 πολιτικοὶ ὑπουργικοὶ γραμματεῖς, ἀντικατασταθσόμενοι ὑπὸ ἀξιωματικῶν.

12 γραφεῖς ὑπαξιωματικοί.

2 κλητῆρες.

40 τὸ ὅλον.

Ὁ νόμος ὑπὸ στοιχ. ΨΚΣ΄ τῆς 3 μαρτίου 1862 ηὔξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν τμηματάρχων εἰς 6, κατήργησε δὲ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχιάτρου· διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1866 Βασ. διατάγματος περὶ ὑγειονομικοῦ κλάδου προσετέθη εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου 1 φαρμακοποιὸς ἐπεξεργαστής.

Ὅθεν τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου ἔχει ὡς παρουσιάζεταί ἐν τῷ προϋπολογισμῷ μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐν τούτῳ πλεονάζει εἰς ἀνώτερος, ἐλλείπουσι δὲ ὑφιστάμενοι γραφεῖς, διότι, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ἀνέρχωνται εἰς 42 τὸν ἀριθμὸν, παρουσιάζονται 35 μόνοι, ἧτοι

1 ὑπουργός..... μὲ ἵππους 2.

1 λοχαγὸς ὑπασπιστὴς ὑπουργοῦ » ἵππον 1.

Τμῆμα προσωπικοῦ.

1 τμηματάρχης ταγματάρχης.

1 λοχαγὸς εἰσηγητής.

2 ἀνθυπολοχαγοί.

1 ἀνθυπασπιστὴς γραφεύς.

Τμῆμα Οἰκονομικόν.

1 τμηματάρχης ὑπεπιμελητής.

1 λοχαγὸς οἰκονομίας εἰσηγητής.

1 ὑπολοχαγὸς » »

Στρατιωτικὸν λογιστήριον.

1 τμηματάρχης ὑπεπιμελητής διευθυντής.

3 λοχαγοὶ 1ης τάξ. ἐπεξεργασταί.

3 » 2ας » »

2 ὑπολοχαγοὶ οἰκονομίας.

2 ἀνθυπολοχαγοὶ »

1 ἀνθυπασπιστὴς γραφεύς.

Τμῆμα δικαστικόν.

1 ἀντισυνταγματάρχης τμηματάρχης (1) μὲ ἵππον.

1 λοχαγὸς εἰσηγητής.

(1) Ὁ τμηματάρχης τῆς δικαιοσύνης κατὰ σύμπτωσιν εἶναι καὶ ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου.

Τ μ ή μα υ γ ρ ε ι ο ν ο μ ι κ ό ν.

1 επίατρος τμηματάρχης.

1 φαρμακοποιός έπεξεργαστής.

Τ μ ή μα πυ ρ ο β ο λ ι κ ο ύ.

1 τμηματάρχης ταγματάρχης πυροβολικού.

1 λοχαγός πυροβολικού είτηγητής.

1 άνθυπασπιστής.

Τ μ ή μα μ η χ α ν ι κ ο ύ.

1 άντισυνταγματάρχης μηχανικού.

Δ ι ε κ π ε ρ α ί ω σ ι ς.

1 λοχαγός διεκπεραιωτής.

1 άνθυπασπιστής.

Κ α τ α χ ώ ρ ι σ ι ς.

1 ύπουργικός γραμματεός.

2 κλητήρες.

35 με 4 ίππους.

Ή δέ δαπάνη έχει ως εξής.

Μισθός αξιωματικών..... 104,880

αφαιρείται ή νεν. ελάττωσις..... 5,580

99,300

Μισθός ύπαξιωματικών..... 6,720

αφαιρείται ή νενομισμένη ελάττωσις... 220

6,500

Τό όλικόν εις μισθούς..... 105,800

4 ίππων νομή παράγουσα 1,460 μερίδας, πρὸς 1,20,..... 1,752

Έξοδα γραφείου (1)..... 7,000

Τό όλον..... 114,552

(1) Είς τὰ γραφικά τοῦ ύπουργείου έξοδα έννοοῦνται καί τὰ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

Είς τήν γενικήν δέ ύπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ με τίτλον «γραφικά έξοδα» κατατάσσονται καί τὰ έπόμεια, δυνάμενα νά θεωρηθῶσιν έξοδα τοῦ ύπουργείου γενικά:

Λιθόγραφα όλου τοῦ στρατοῦ..... 8,000

Έκτύπωσις κανονισμῶν..... 3,000

Τηλεγραφήματα..... 3,000

Γραμματόσημα..... 1,500

Άντιμισθία γραφείων..... 3,000

Ύπομνηματάρια ύπαξιωματικῶν..... 600

Καθαριότης καταστήματος ύπουργείου..... 900

Συνδρομαί έφημερίδων..... 4,000

Όλικόν δραχ. 24,000

Τούτων τὰ έχοντα γενικήν χρῆσιν δαπανῶνται ύπό τῶν διαφόρων σωμάτων ή καί ύπ' αὐτοῦ τοῦ ύπουργείου.

Θ.

Κλάδοι ύπηρεσίας.

Οί διάφοροι κλάδοι τῆς ύπηρεσίας έχουσιν ως εξής.

1. Ύπηρεσία παρά τῆ Α. Μ. τῷ Βασιλεϊ.

Ύπασπισταί καί διαγγελεῖς.

Οί εκ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρῆς ύπασπισταί τῆς Α. Μεγαλειότητος ἀριθμοῦνται εις 2 άντισυνταγματάρχας, ὧν ὁ μὲν τοῦ πυροβολικοῦ, ὁ δὲ τοῦ μηχανικοῦ (έκαστος 2 ίππους).

Οί δὲ διαγγελεῖς εις

4 ύπολοχαγούς, ὧν ὁ μὲν τοῦ πυροβολικοῦ, ὁ δὲ τοῦ ίππικοῦ, καί οἱ δύο τοῦ πεζικοῦ. έπομένως τὸ όλον 6, έχοντες έκαστος δικαίωμα δύο νομῶν ίππου, καθ' ὅσον έχορηγήθη καί εις τοὺς διαγγελεῖς διπλῆ νομή διὰ βατ. ἀποράσεως τῆς 21 Ίουλίου 1868.

Τὸ ὀλικὸν τῆς μισθοδοσίας ὑπασιπιδῶν καὶ διαγυλιέων, μὴ ὑπολογιζομένης τῆς νενομισμένης κρατήσεως, ἀνέρχεται εἰς

Ἴπποροβὴ 12 ἵππων, παράγουσα μερίδας 4,380, πρὸς 1,20,

(1) Ὀλικῶς 26,016

2. Γενικοὶ ἐπιτελεῖς (2).

Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον κατὰ λάθος σημειοῦται ἐν τῷ προῦ-

(1) Ἀγῆμα.

Διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 12 Δεκεμβρίου 1868, κοινοποιηθέντος πρὸς ἀπάσας τὰς στρατ. ἀρχὰς δι' ἐγκυκλίου ὑπουργ. διαταγῆς τῆς 15 Δεκεμβρίου 1868, διετάσσεται ἡ σύστασις στρατεύματος αὐθυπάρχου μὲ τὴν ὀνομασίαν «Ἀγῆμα», ἀποτελοῦντος μέρος τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ προωρισμένου ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως. Τὰ καθέκαστα τοῦ διατάγματος περὶ τοῦ Ἀγῆματος δὲν δημοσιεύομεν ἕνεκα τῆς μὴ συγκροτήσεως αὐτοῦ.

(2) Τὸ κυρίως σῶμα τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν, λαβὼν τὸν τελευταῖον αὐτοῦ ὀργανισμὸν διὰ Βασ. Διατάγματος τῆς 9 Νοεμβρίου 1866, δὲν παρουσιάζει θέσιν ἐν τῷ προῦπολογισμῷ τοῦ Κράτους, καθόσον τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ περιλαμβάνεται ὅπου καὶ τελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν διὰ τοῦ 2 καὶ 4 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ ὀργανικοῦ διατάγματος. Κατὰ τὸ διάταγμα τοῦτο τὸ ὅλον προσωπικὸν ὀρίζεται εἰς

2 συνταγματάρχας . . . (δὲν ὑπάρχουσι).

2 ἀντισυνταγματάρχας . . (ὑπάρχουσι τρεῖς).

6 ταγματάρχας (» 6).

10 λοχαγούς (» 7).

8 ὑπολοχαγούς (δὲν ὑπάρχουσι).

Καὶ κατὰ μὲν τὸ ὀργ. διάταγμα ἡ συμπλήρωσις τῶν ἄνω τοῦ ὑπολοχαγοῦ θέσεων ἐνεργεῖται δι' ἐσωτερικῆς προαγωγῆς, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ σῶματα ἢ τοὺς κλάδους ὑπηρεσίας, διὰ τοῦ διατάγματος δὲ τῆς ἐπετρέπη ἐξαιρετικῶς ἡ εἰσαγωγή λοχαγοῦ πρὸς συμπλήρωσιν θέσεως λοχαγοῦ.

πολογισμῷ ὁ στρατηγός, ὅστις κατὰ τὴν γενικὴν ἐν τοῖς στρατοῖς ἔκφρασιν ἀνήκει εἰς τὸ μέγα ἐπιτελεῖον.

Ὁ στρατηγός ἐπιφέρει δαπάνην

Εἰς μισθοὺς 12,000

Εἰς ἵπποροβὴν 2 ἵππων, ἦτοι μερίδας

730, πρὸς 1,20, 876

Ὀλικῶς 12,876

3. Ἀρχηγεῖον Ἑπτανήσου.

Διὰ Βασ. Διατάγματος τῆς 29 Ἀπριλίου 1864 συνέστη ἀρχηγεῖον στρατοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ, ἔδραν ἔχον τὴν Κέρκυραν. Τοῦτου τὸ προσωπικὸν ἔκτοτε ἔλαβεν ἀλλοιώσεις· ἔχει δὲ τὴν σήμερον οἷον παρουσιάζεται ἐν τῷ προῦπολογισμῷ, ἦτοι

1 συνταγματάρχης μὲ ἐπίδομα δρ. 100 καὶ 1 ἵππον.

1 ταγματάρχης τῶν γεν. ἐπιτελῶν ἀρχηγός τοῦ γραφείου.

1 λοχαγός » . . . » . . . ὑπασιπιστής.

1 ὑπίλαρχος μὲ δικαίωμα ἵππου.

2 ἀνθυπασισταί.

Ἡ δαπάνη αὐτοῦ εἶναι

Μισθὸς ἀξιωματ. ἄνευ τῆς ν. κρατήσ. 19,800

» ἀνθυπασπ. » » » » 2,400

22,200

Νομὴ ἑνὸς ἵππου, πρὸς 1,20, 438

Ὀλικῶς 22,638

4. Φρουραρχεῖα.

Ἐν ὅλῳ τῷ Κράτει διατηρεῖται προσωπικὸν ἰδιαιτέρως διὰ τὴν φρουραρχικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ἀθηνῶν, Ναυπλίου καὶ Κερκύρας μόνον ἕθεν ἔχομεν

α) προσωπικόν φρουραρχείου Ἀθηνῶν.

Διά Βασ. Διατάγματος τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ὀργανισθὲν τὸ προσωπικόν τοῦτο τελευταῖον ἔχει ὡς ἐξῆς·

1 ὑποστράτηγος ἢ συνταγματάρχης (1) φρούραρχος με δικαίωμα.....	2 ἵππων
1 ταγματάρχης ὑποφρούραρχος ... με δικαίωμα	1 ἵππου
1 » πρόεδρος οικονομικοῦ	
1 λοχαγὸς ὑπασπιστής	» ... 1 ἵππου
1 λοχαγὸς φρούραρχος Πειραιῶς.	
1 » 6. τάξεως ὑπασπιστής.	
1 ἰατρός.	
1 ὑπολοχαγὸς εἰσηγητής.	
1 ἀνθυπολοχαγὸς οικονομίας.	
2 ἱερεῖς.	
6 ἀνθυπασπισταί.	
2 ἐπιλοχίαι δεσμοφύλακες (2).	
4 » γραφεῖς (2).	
4 λοχίαι » (2).	
2 ὑποδεκανεῖς ὑποδεσμοφύλακες (2).	

Αἱ δαπάναι τοῦ προσωπικοῦ τοῦ φρουραρχείου Ἀθηνῶν εἶναι αἰ ἐξῆς·

12 ἀξιωματικῶν, ὧν 2 ἱερεῖς, μισθ. ἄνευ κρατ.	48,560
6 ἀνθυπασπιστῶν	» » 7,200
	<hr/>
	50,760
4 ἵππων νομή, παράγουσα μερίδας 1,460, πρὸς 1,20,	1,752
Ὀλικῶς	52,512

(1) Τὴν σήμερον συνταγματάρχης.

(2) Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ φρουραρχείου ἀπηλείφθησαν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν, ἐκτελουμένης τῆς ὑπηρεσίας δι' ὑπεραριθμίων. Οἱ ὑποδεσμοφύλακες ὀνομάζονται διὰ προσκολλήσεως ἀπὸ τῶν σωμάτων τῆς φρουρᾶς.

β) φρουραρχεῖον Ναυπλίας.

Τὸ πρωτοπικόν τοῦ φρουραρχείου Ναυπλίας, ὀργανισθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1866 Βασ. διατάγματος, ἔλαβε τὰς ἐξῆς ἀλλοιώσεις. Κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1868 Βασ. διάταγμα προσετέθη εἰς λοχαγὸς οικονομίας, κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1868 προσετέθη καὶ εἰς ἱερεῖς. Ἡ σήμερον ὀργανικὴ δύναμις ἔχει ὡς σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἐξ οὗ ἀπηλείφθησαν, δι' οὗς ἐσημειώσαμεν λόγους, ἦτοι εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν

1 ἐπιλοχίας δεσμοφύλαξ.

3 λοχίαι γραφεῖς.

1 ὑποδεκανεὺς ὑποδεσμοφύλαξ.

Ἐπομένως ἔχομεν

1 συνταγματάρχην φρούραρχον με 1 ἵππον.

1 ταγματάρχην ὑποφρούραρχον.

1 λοχαγὸν ὑπασπιστήν.

1 » οικονομίας.

1 » φρούραρχον Παλαμηδίου.

1 ὑπολοχαγὸν εἰσηγητήν.

3 ἱερεῖς.

2 ἀνθυπασπιστάς.

Ἡ πρὸς συντήρησιν τοῦ προσωπικοῦ τούτου δαπάνη ἔχει οὕτω·

Μισθὸς ἀξιωματικῶν ἄνευ κρατήσεως	30,000
» ἀνθυπασπιστῶν	2,400
	<hr/>
	32,400
Νομή 1 ἵππου, πρὸς 1,20, μερίδες 365	438

Ὀλικῶς 32,838

γ) Φρουραρχεῖον Κερκύρας.

Τὸ ὀργανικὸν διάταγμα τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ φρουραρχείου Κερκύρας ἔλαβεν ἔκτοτε μίαν καὶ μόνην ἀλλοίωσιν, ἥτοι οἱ δύο ἱερεῖς ἐγένοντο τρεῖς διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 18 Ἰουλίου 1868.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲν φαίνονται οἱ ἐν τῷ ὀργανικῷ διατάγματι σημειωθέντες

1 ἐπιλοχίας δεσμοφύλαξ,

3 λοχίαί γραφεῖς,

1 ὑποδεκανεὺς ὑποδεσμοφύλαξ,

δι' οὓς λόγους δὲν ἐσημειώθησαν καὶ οἱ τοῦ φρουραρχείου Ἀθηνῶν καὶ Ναυπλίου· ὅθεν τὸ προσωπικὸν περιορίζεται εἰς τοὺς ἑξῆς:

1 συνταγματάρχης φρουραρχος.

1 ταγματάρχης ὑποφρουραρχος.

1 λοχαγὸς ὑπασπιστής.

1 » εἰσηγητής.

3 ἱερεῖς.

1 ἀνθυπασπιστής.

Αἱ δαπάναι τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἀνέρχονται εἰς τὰ ἑξῆς ποσά:

Μισθὸς ἀξιωματικῶν, ὧν τρεῖς ἱερεῖς, 22,560

» ἀνθυπασπιστῶν 1,200

Τὸ ὅλον 23,760

Ἐπομένως, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς πρὸς συντήρησιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν φρουραρχείων δαπάνας, ἔχομεν

διὰ τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν 52,512

» » Ναυπλίου 32,838

» » Κερκύρας 23,760

Ὀλικῶς 109,110

μεταφορὰ 109,110

Τὰ γραφικὰ ἔξοδα εἶναι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωμένα κοινῶς μετὰ τῶν νοσοκομείων· διὸ λαμβάνομεν κατὰ προσέγγισιν τὸ ἥμισυ διὰ τὰ φρουραρχεῖα 1,500

Ὀλικῶς 110,610

5. Καταστήματα ὑγείας.

Τὸ προσωπικὸν τῆς ὑγείας ἐν τῷ στρατῷ περιλαμβάνει τὸν κλάδον τὸν ἰατρικὸν καὶ τὸν κλάδον τὸν φαρμακευτικόν.

α) Ἰατρικὸς κλάδος.

Ὁ ἰατρικὸς κλάδος ἐνεργεῖ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ τὸ μὲν πλησίον τῶν διαφόρων τοῦ στρατοῦ σωμάτων, καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦτο φαίνεται εἰς τὴν ὀργανικὴν δύναμιν τῶν σωμάτων τούτων, τὸ δὲ εἰς τὰ διάφορα στρατιωτικὰ τῆς ὑγείας καταστήματα ὡς καὶ εἰς τὴν ἀνωτάτην ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1861 Β. διάταγμα οἱ βαθμοὶ τοῦ ὑγειονομικοῦ κλάδου, καὶ περ διατηροῦντος ὀνομασίαν ἰδιαιτέραν, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Ὁ γενικὸς ἀρχίατρος ἔχει βαθμὸν συνταγματάρχου.

Ὁ ἀρχίατρος, ἀντισυνταγματάρχου.

Ὁ ἐπίατρος, ταγματάρχου.

Ὁ ἱατρός, λοχαγοῦ.

Ὁ ὑπίατρος, ὑπολοχαγοῦ.

Ὁ ἀνθυπίατρος, ἀνθυπολοχαγοῦ.

Ὁ δόκιμος, ἀνθυπασπιστοῦ.

Ἐπίσης

Ὁ φαρμακοποιὸς ἔχει βαθμὸν λοχαγοῦ.

Ὁ ὑποφαρμακοποιὸς, ὑπολοχαγοῦ.

Ὁ ἀνθυποφαρμακοποιὸς, ἀνθυπολοχαγοῦ.

Ὁ δόκιμος φαρμακοποιὸς ἔχει βαθμὸν ἀνθυπασπιστοῦ.

Ἡ ὀργανικὴ δύναμις τοῦ ἱατρικοῦ κλάδου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ περὶ αὐτοῦ Βασ. διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 καὶ τῶν ὡς κατωτέρω ἐπελθουσῶν ἀλλοιώσεων, ἔχει ὡς ἑξῆς·

Ἐπίτατροι.

1 ἐπιθεωρητῆς (Βασ. διατ. 16 Νοεμβρίου 1866)

1 διευθυντ. νοσ. Ἀθηνῶν (» » » » »)

1 πρόεδρος ἀνωτ. ὑγ. ἐπιτροπ.

1 ἐπιθεωρητῆς ἢ μέλος τῆς ὑγ. ἐπιτρ. } Βασ. ἐγκρίσις τῆς

1 τμηματάρχης εἰς τὸ ὑπουργεῖον } 20 Ἰουλίου 1868.

5 ὀλικῶς.

Ἴατροί.

Διὰ τοῦ ὀργανικοῦ Βασ. διατάγματος ὠνομάζοντο ἱατροὶ 5 α. τάξεως καὶ 6 β'. τάξεως = 11. Διὰ Β. διατ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1868 προσετέθησαν 2 β'. τάξεως, διὸ καὶ ἐγένοντο 8 β'., ἥτοι ὀλικῶς 13· διὰ Β. ἐγκρίσεως τῆς 21 Ἰουλίου 1868, ἀφ' ἐνὸς προσετέθη 1 α. τάξεως καὶ ἐγένοντο 6 α., ἥτοι ὀλικῶς 14· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀφῆρέθησαν 3 β', καὶ ἐπομένως οἱ τῆς τάξεως ταύτης ἐγένοντο ἐκ νέου 5· ὅθεν ὀλικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱατρῶν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν δύναμιν τῶν 11, ὧν 6 α. καὶ 5 β' τάξεως.

Εἶναι δὲ τοποθετημένοι ὡς ἑξῆς·

1 εἰς τὴν ἀνωτ. ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν μέλος καὶ ἐπιθεωρητῆς νοσοκομείων καὶ θεραπευτηρίων.

1 εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν.

1 εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν ὡς δεύτερος.

1 » » » Κερκύρας ὡς διευθυντῆς.

1 » » » Λαμίας »

1 » » » Ναυπλίου »

5 εἰς τὰ θεραπευτήρια.

11 ὀλικῶς.

Ἵπίατροι.

10 εἰς τὰ 10 πεζικὰ τάγματα

1 εἰς τὸ ἱππικόν.

1 εἰς τὸ πυροβολικόν.

1 εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων

} Β. διατ. 16 9βρ. 1866

2 προσετέθησαν εἰς τὰ τάγματα τῶν εὐζώνων (Βασ. διατ. 19 Φεβρ. 1867).

15 ὀλικῶς.

Ἀνθυπίατροι.

10 εἰς τὰ 10 πεζικὰ τάγματα καὶ ὡς ἐνημερεύοντες εἰς τὰ νοσοκομεῖα καὶ θεραπευτήρια.

3 εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν ἐπίσης.

Οἱ πάντες διὰ τοῦ Βασ. διατ. τῆς 16 Νοεμβρίου 1866.

2 εἰς τὰ εὐζωνικὰ τάγματα, προστεθέντες διὰ Βασ. διατ. τῆς 19 Φεβρ. 1867.

15 ὀλικῶς.

Δόκιμοι.

2 εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν

2 » » » Κερκύρας

2 » » » Λαμίας

2 » » » Ναυπλίας

4 εἰς τὰ θεραπευτήρια

} Β. διατ. 16 Νοεμβρ. 1866.

12 ὀλικῶς.

β) Φαρμακευτικὸς κλάδος.

Ὁ δὲ φαρμακευτικὸς κλάδος ἔχει τὴν ἑξῆς ὀργανικὴν δύναμιν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἐπίσης τοῦ ὀργανικοῦ διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 καὶ τῶν κατόπιν ἀλλοιώσεων.

Φαρμακοποιοί.

1 εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον } Β. Διατ. τῆς 16

1 διευθυντῆς κεντρικῆς φαρμακαποθήκης } Νοεμβρίου 1866.

1 εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν (προσθήκη διὰ Β. ἐγκρίσεως τῆς 20 Ἰουλίου 1868).

3 ὀλικῶς.

Υποφαρμακοποιοί.

Υπήρχεν εἰς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ὀργανικοῦ διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866, ἀλλὰ κατηργήθη διὰ τῆς βασι. ἐγκρίσεως τῆς 20 Ἰουλίου 1868.

1 εἰς τὸ νοσοκομεῖον Κερκύρας
1 » » » Λαμίας } Β. Δ. 16 Νοεμβρ. 1866.
1 » » » Ναυπλίου }

3 ὀλικῶς.

Ἀνθυποφαρμακοποιοί.

1 εἰς τὴν κεντρικὴν φαρμακαποθήκην }
1 εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων } Β. Δ. 16 9βρ. 1866
1 εἰς τὰ θεραπευτήρια }

3 ὀλικῶς.

Δόκιμοι.

2 εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν
2 » » Κερκύρας }
2 » » Λαμίας } Β. Δ. 16 Νοεμβρ. 1866.
2 » » Ναυπλίου }
1 εἰς κεντρ. φαρμακαποθήκην
1 εἰς τὰ θεραπευτήρια

1 προστετέθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατ. διὰ Β. ἐγκρίσεως τῆς 20 Ἰουλίου 1868.

11 ὀλικῶς.

Καὶ τοιαύτη μὲν ὑπάρχει ἡ ὀργανικὴ δύναμις τῶν ὑγειονομικῶν τούτων κλάδων, ἥδη δὲ ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ στρατιωτικὰ τῆς υγιείας καταστήματα, ὅπως ἴδωμεν τὸ ἐξυπηρετοῦν αὐτὰ προσωπικὸν καὶ τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην. Ταῦτα εἶναι ἡ ἀνωτάτη ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ—τὰ νοσοκομεῖα Ἀθηνῶν, Ναυπλίου, Λαμίας, Κερκύρας—τὰ θεραπευτήρια—ἡ κεντρικὴ φαρμακαποθήκη.

Ἀνωτάτη ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ.

Τὸ προσωπικὸν τῆς ἀνωτάτης ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ἔχει ὅπως παρουσιάζεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἦτοι

1 ἐπίατρος πρόεδρος.

1 ἐπιθεωρητὴς καὶ μέλος, ἐπίατρος.

1 ἱατρός, μέλος καὶ ἐπιθεωρητὴς τῶν νοσοκομείων καὶ θεραπευτηρίων.

3 ὀλικῶς.

Ἡ δὲ μισθοδοσία ἄνευ κρατήσεως ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν δραχμῶν 13,200.

Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦ νοσοκομείου Ἀθηνῶν ἔχει ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἦτοι

1 ἐπίατρος διευθυντής.

1 ἱατρός β'. τάξεως ὡς δεύτερος.

1 φαρμακοποιὸς β'. τάξεως.

1 ὑπολογαγὸς οἰκονομίας διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868 περὶ δυνάμεως καὶ τοποθετήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου.

3 ἀνθυπίατροι.

4 δόκιμοι ἱατροί, ὧν ὁ εἰς α'. τάξεως.

2 » φαρμακοποιοὶ » »

Ἐπομένως ἡ μισθοδοσία αὐτῶν ἔχει ὡς ἐξῆς ἄνευ κρατήσεως

7 ἀξιωματικῶν 18,840

4 δοκίμων 5,280

Τὸ ὅλον 24,120

Νοσοκομεῖον Ναυπλίου.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ νοσοκομείου Ναυπλίου ὑπάρχει, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξάγεται (ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑγειονομικοὺς κλάδους), οἷον ἐμφαίνεται καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἦτοι

1 ἱατρός α'. τάξεως διευθυντής.

1 ὑποφαρμακοποιός.

ΕΛΛΗΝ. ΣΤΡΑΤ. 5. ΦΥΛ. Τ. Α.'

1	ὕπολογαγὸς οἰκονομίας διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 20	
	Ἰουλίου 1868 περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου.	
2	δόκιμοι ἰατροί, ὧν εἰς ἀ. τάξεως.	
2	» φαρμακοποιοί, ὧν ὁ εἰς ἀ. τάξεως.	
7	ὄλικῶς.	
	Ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτῶν ἄνευ κρατήσεως ἔχει ὡς ἑξῆς·	
3	ἀξιωματικῶν	8,160
4	δοκίμων	5,280
	τὸ ὅλον	13,440

Νοσοκομεῖον Λαμίας.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ νοσοκομείου Λαμίας εἶναι τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ Ναυπλίου διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἦτοι

1	ἰατρὸς ἀ. τάξεως διευθυντῆς.	
1	ὑποφαρμακοποιός.	
1	ὕπολογαγὸς οἰκονομίας.	
2	δόκιμοι ἰατροί, ὧν εἰς ἀ. τάξεως.	
2	» φαρμακοποιοί, ὧν ὁ εἰς ἀ. τάξεως.	
	Ἡ δὲ μισθοδοσία εἶναι ἀπαράλλακτος καὶ αὐτῇ, ἦτοι	
3	ἀξιωματικῶν	8,160
4	δοκίμων	5,280
	τὸ ὅλον	13,440

Νοσοκομεῖον Κερκύρας.

Ἐπίσης τὸ τῆς Κερκύρας προσωπικὸν εἶναι τὸ αὐτὸ, ἦτοι

1	ἰατρὸς ἀ. τάξεως διευθυντῆς.	
1	ὑποφαρμακοποιός.	
1	ὕπολογαγὸς οἰκονομίας.	
2	δόκιμοι ἰατροί, ὧν ὁ εἰς ἀ. τάξεως.	
2	» φαρμακοποιοί, ὧν ὁ εἰς ἀ. τάξεως.	
	Καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν εἶναι ἡ αὐτῇ, ἦτοι	

διὰ τοὺς ἀξιωματικούς	8,160
διὰ τοὺς δοκίμους	5,280
τὸ ὅλον	13,440

Θεραπευτήρια.

Τὰ διὰ τὸν στρατὸν θεραπευτήρια εἶναι ἐγκατεστημένα εἰς Ἀγρίνιον, Ἀμφισσαν, Ἀργοστόλιον, Ἀταλάντην, Βόνιτσαν, Ζάκυνθον, Θήβας, Καλάμας, Καρβασσαρᾶν, Καρπενήσιον, Κόρινθον, Λεβαδείαν, Λευκάδα, Μεσολόγγιον, Μιζέλαν, Ναύπακτον, Πάτρας, Πύλον, Πύργον, Ῥίον, Σπάρτην, Στυλίδα, Τρίπολιν, Ὑπάτην, Χαλκίδα· τὸ δὲ ἰδιαιτέρον προσωπικὸν πρὸς ὑπηρεσίαν αὐτῶν ἔχει ἐν ὄλῳ, ὡς συναγεται ἐκ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ ὑγειονομικοῦ καὶ φαρμακευτικοῦ κλάδου, ὁποῖον παρουσιάζεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἦτοι

5	ἰατροί, ὧν 2 ἀ. τάξεως καὶ 3 β'.	
1	ἀνθυποφαρμακοποιός.	
4	δόκιμοι ἰατροί, ὧν οἱ δύο ἀ. τάξεως.	
1	δόκιμος φαρμακοποιός ἀ. τάξεως.	

Ἐπομένως ἡ πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ δαπάνη, ἦτοι ἡ μισθοδοσία ἄνευ κρατήσεως, εἶναι

διὰ 6 ἀξιωματικούς	17,280
διὰ 5 δοκίμους	6,720
τὸ ὅλον	24,000

Κεντρικὴ Φαρμακαποθήκη.

Τὸ προσωπικὸν τῆς κεντρικῆς φαρμακαποθήκης, ὀργανισθὲν διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 καὶ μὴ ἀλλοιωθὲν ἔκτοτε, ἔχει ὅσον παρουσιάζεται καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἦτοι

1	φαρμακοποιός ἀ. τάξεως διευθυντῆς.	
1	ἀνθυποφαρμακοποιός.	
1	δόκιμος φαρμακοποιός β'. τάξεως.	

Ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτῶν, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κρατήσεως, εἶναι

διὰ 2 ἀξιωματικούς	5,280
δι' 1 δόκιμον	1,200

Τὸ ὅλον 6,480

Ἐπομένως, ἀνακεφαλαιοῦντες τὴν δαπάνην τῶν καταστημάτων ὑγείας, ἔχομεν εἰς μισθοὺς

διὰ τὴν ἀνωτάτην ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν 13,200

διὰ τὸ νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν 24,120

» » » Ναυπλίου 13,440

» » » Λαμίας 13,440

» » » Κερκύρας 13,440

διὰ τὰ θεραπευτήρια 24,000

διὰ τὴν κεντρικὴν φαρμακαποθήκην 6,480

Τὸ ὅλον 108,120

Ἐξοδα γραφείου.— Ταῦτα ὑπάρχουσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειωμένα κοινῶς μετὰ τῶν φρουραρχείων καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐκεῖνα ἐχωρίσαμεν τὸ ἥμισυ ἐξ ἀναλογίας, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὸ ἕτερον ἥμισυ, ἧτοι 1,500

Ὀλικῶς 109,620

6. Οἰκονομικὴ τοῦ στρατοῦ ἐπιθεώρησις.

Ἡ οἰκονομικὴ τοῦ στρατοῦ ὑπηρεσία, διενεργουμένη διὰ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, ἐκανονίσθη τελευταῖον διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1868 Βασ. διατάγματος περὶ δυνάμεως καὶ τοποθετήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, ὅπερ φαίνεται εἰς τὰ δρ-γανικὰ διατάγματα τῶν διαφόρων σωμάτων, ὅπλων, ἢ καταστημάτων. Ἰδίᾳ δὲ ὁ κλάδος οὗτος ἐξεταζόμενος ἔχει ὡς ἐξῆς:

3 ἐπιμεληταί.

4 ὑπεπιμεληταί.

7 λοχαγοὶ ἀ. τάξεως.

7 » β'. »

31 ὑπολοχαγός.

31 ἀνθυπολοχαγός.

20 ἀνθυπασπισταί (1).

Διανέμονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

Ἐκ τῶν 3 ἐπιμελητῶν καὶ 4 ὑπεπιμελητῶν

1 εἰς τὸ οἰκονομικὸν τμήμα τοῦ ὑπουργείου.

1 εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον.

1 εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

4 εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἐπιθεωρήσεις τῶν Ἀθηνῶν, Ναυπλίου, Λαμίας καὶ Κερκύρας.

Ἐκ τῶν 14 λοχαγῶν ἀνήκουσιν

1 εἰς τὸ οἰκονομικὸν τμήμα τοῦ ὑπουργείου ὡς εἰσηγητής.

6 εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον ὡς ἐπεξεργασταί.

1 εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς.

1 εἰς τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον Ἀθηνῶν.

1 » » » Ναυπλίου.

1 εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον Ἀθηνῶν.

1 εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ ἱματισμοῦ.

1 εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

1 εἰς τὸ ὄπλοστάσιον ὡς οἰκονόμος.

Ἐκ τῶν 62 ὑπολοχαγῶν καὶ ἀνθυπολοχαγῶν

1 εἰς τὸ οἰκονομικὸν τμήμα τοῦ ὑπουργείου.

4 εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον.

1 εἰς τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον Ἀθηνῶν ὡς βοηθός.

1 εἰς τὸ ὄπλοστάσιον ὡς ταμίας.

(1) Κατὰ τὸ μνημονεύμενον Β. διάταγμα ἀναφέρονται ἐπὶ πλείον 4 ἀνθυπασπισταί διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν συγχωνευθέντων 4 ἀσθιπέκτων λόγων τῶν ἐξῴωναν, καὶ ἐπομένως ἦσαν 24.

- 1 εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ ἱματισμοῦ.
 4 εἰς τὰ 4 στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα.
 20 εἰς τὰ 10 τάγματα τοῦ πεζικοῦ.
 2 εἰς τὴν ἵππαρχίαν τῶν ἀκροβολιστῶν.
 2 εἰς τὸ τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ.
 2 εἰς τὸ ἡμίταγμα τῶν σκαπανέων τοῦ μηχανικοῦ.
 4 εἰς τὰ τέσσαρα εὐζωνικὰ τάγματα.
 1 εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ ὡς βοηθός τοῦ γραμματέως.
 1 εἰς τὸ μηχανικὸν σῶμα.
 1 εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον.
 1 εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον Ναυπλίου ὡς διαχειριστής.
 1 εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον Ἀθηνῶν ὡς βοηθός.
 1 εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τῆς χωροφυλακῆς ὡς βοηθός.
 13 εἰς τὰς δεκατρεῖς μοιραρχίας τῆς χωροφυλακῆς ὡς διαχειρισταὶ αὐτῶν.
 Ἐκ τῶν 20 ἀνθυπαπιστῶν τῆς οἰκονομίας ἀνήκουσιν
 1 εἰς τὸ οἰκονομικὸν τμήμα τοῦ ὑπουργείου.
 2 εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον.
 1 εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν.
 3 εἰς τὸ ὀπλοστάσιον.
 2 εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ ἱματισμοῦ.
 1 εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολήν.
 3 εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.
 1 παρὰ τῆ οἰκονομικῆ ἐπιθεωρήσει.
 1 εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τῆς χωροφυλακῆς.
 4 εἰς τὰ εὐζωνικὰ τάγματα.
 1 εἰς τὸ τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ.
 Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἐν γένει οἰκονομικοῦ κλάδου παρα-

τηρητέον δὲ, ὅτι μέχρι τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861 ὁ κλάδος οὗτος ἦτο ὅλως κειχωρισμένος καὶ διακεκριμένος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως ἐκείνης ὁ ἰδιαιτέρος οἰκονομικὸς κλάδος περιωρίσθη εἰς μόνους τοὺς ἀνωτέρους τοῦ κλάδου τούτου, ἦτοι τοὺς ὑπεπιμελητὰς καὶ ἐπιμελητὰς, διετηρήθησαν δὲ καὶ οἱ ὑποδεέστεροι, καλούμενοι ἐπικαταλυματῖαι α. καὶ β'. τάξεως, καὶ καταλυματῖαι α. καὶ β'. τάξεως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν οἱ κειτημένοι τοὺς βαθμοὺς τούτους· αἱ δὲ τῶν ὑποδεεστέρων τούτων χρεIOUSAI κατὰ καιροὺς θέσεις ὠρίσθη κατὰ μὲν τὰ δύο τρίτα νὰ πληρῶνται ὑπὸ τούτων διὰ προβιβασμοῦ, τὸ δ' ἕτερον τρίτον ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ στρατοῦ ἀξιωματικῶν βαθμοῦ ἀναλόγου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861, καθ' ὃ

- 1 ὁ γενικὸς ἐπιμελητὴς ἔχει βαθμὸν συνταγματάρχου.
 1 ὁ ἐπιμελητὴς » » ἀντισυνταγματάρχου.
 1 ὁ ὑπεπιμελητὴς » » ταγματάρχου.
 ὁ ἐπικαταλυματῖας α. καὶ β'. τάξεως ἔχει βαθμὸν λοχαγοῦ α. καὶ β'. τάξεως.

- 1 ὁ καταλυματῖας α. τάξεως ἔχει βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ.
 1 ὁ καταλυματῖας β'. τάξεως ἔχει βαθμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ.
 ὁ λογιστὴς δὲ ἔχει βαθμὸν ἀνθυπαπιστοῦ.

Πρὸς δὲ ἐπὶ τῆ βάρσει τῆς ἐξομοιώσεως ταύτης ἡ Προσωρινὴ Κυβέρνησις διὰ θεσπίσματός της τῆς 30 Μαΐου 1863 ἀντικατέστησε τοὺς τίτλους τῶν ὑποδεεστέρων διὰ τῶν ἀντιστοιχούντων αὐτοῖς ἐν τῷ στρατῷ καὶ τοὺς μὲν ἐπικαταλυματῖας ἐκάλεσε λοχαγοὺς, τοὺς δὲ καταλυματῖας α. τάξεως, ὑπολοχαγοὺς, καὶ τοὺς καταλυματῖας β'. τάξεως, ἀνθυπολοχαγοὺς τῆς οἰκονομίας.—Οἱ λογισταὶ βαθμηδὸν ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν ἀνθυπαπιστῶν.

Ἐπομένως εἰδικὸς κλάδος οἰκονομίας μένει ἔκτοτε ὁ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐπιθεωρήσεις, βλέπομεν ὅτι, τροποποιηθέντων τῶν προγενεστέρων διατάξεων διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1868 Β. διατάγματος, ὑπάρχει ἀριστερῶμένη ἢ ὑπηρεσία εἰς

- 1 ἐπιμελητὴν,
- 3 ὑπεπιμελητὰς,
- 1 ἀνθυπασπιστὴν οἰκονομίας.

Διανέμεται δὲ εἰς τέσσαρας ἐπιθεωρήσεις, τὴν τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Ναυπλίου, τῆς Λαμίας καὶ τῆς Κερκύρας.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο παρουσιάζει τὰ ἐξῆς ἐξόδα ἀνευ κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ.

Τῶν ἐπιμελητῶν καὶ ὑπεπιμελητῶν μισθός. 20,160

Τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ 1,440

21,600

Ἐξόδα γραφικὰ 900

Ὀλικῶς 22,500

7. Σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ ῆ δ ι κ α ι ο σ ῦ ν η .

Ἡ στρατιωτικὴ δικαιοσύνη διανέμεται διὰ δύο διαρκῶν στρατοδικείων, ἅτινα δυνάμει τοῦ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἀπριλίου 1867 ἐδρεύουσιν ἀμφοτέρω ἐν Ἀθήναις, φέροντα τὸν τίτλον Α'. καὶ Β'. διαρκῆς Στρατοδικεῖον. Πρὸς διάκρισιν δὲ τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν περιλαμβάνει τὴν Ἑρμαϊκὴν ὁδὸν καὶ τὸ πρὸς μεσημβρίαν μέρος τῆς πόλεως, τὸ δὲ, τὸ ἀπὸ τῆς ἀρκτικῆς πλευρᾶς μέρος αὐτῆς.

Ἡ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας τοῦ μὲν Α'. διαρκοῦς στρατοδικείου, τοῦ εἰς τὸ τμήμα τῆς ἀπὸ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ βορείου πλευρᾶς Ἀθηνῶν, περιλαμβάνει τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἄπασι, τὴν Εὐβοίαν καὶ τὰς Σποράδας νήσους, τοῦ δὲ Β'. διαρκοῦς Στρατοδικείου, τοῦ εἰς τὸ τμήμα τὸ περιλαμβάνον τὴν Ἑρμαϊ-

κὴν ὁδὸν καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς μεσημβρινὴν πλευρὰν τῶν Ἀθηνῶν, περιλαμβάνει τὰς Κυκλάδας νήσους, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Ἐπτανήσον.

Πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν παρὰ τῶν διαρκῶν Στρατοδικείων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων ὑπάρχει ἐγκατεστημένον ἐπίσης ἐν Ἀθήναις ἐν Ἀναθεωρητικὸν Στρατοδικεῖον.

Τὸ Ἀναθεωρητικὸν Στρατοδικεῖον ὑπάρχει ὀργανισμένον διὰ τοῦ 25 ἄρθρου, Κεφ. Β'. τοῦ νόμου Φ' Β'. τῆς 19 Μαΐου 1860. Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τὸ ἰδιαίτερον καὶ διαρκῆς προσωπικὸν αὐτοῦ ἔχει οὕτω

1 ὑποστράτηγος, μὲ 100 δρ. αὐξήσιν μισθοῦ, πρόεδρος.

1 συνταγματάρχης.

2 ἀντισυνταγματάρχαι.

2 ταγματάρχαι, ὧν ὁ εἰς Βασ. ἐπίτροπος.

1 γραμματεὺς.

Ἡ δὲ πρὸς μισθοδοσίαν αὐτοῦ δαπάνη ἀνευ τῆς νενομισμένης κρατήσεως εἶναι ἐτησίως δρ. 38,400

Τῶν δύο διαρκῶν στρατοδικείων, ἅτινα εἶναι συστημένα διὰ τοῦ 3 καὶ 4 ἄρθρου τοῦ Α'. Κεφαλαίου τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς 19 Μαΐου 1860 ὑπὸ στοιχ. Φ' Β'., οἱ μὲν δικασταὶ λαμβάνονται ἐπὶ τῇ βάσει πίνακος ἀπὸ τοὺς ἐν τῇ φρουρᾷ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθέσιμότητι ἀξιωματικούς, συνεπῶς πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ δικαζομένου ἀτόμου, τὸ δὲ διαρκῆς προσωπικὸν δι' ἐν ἑκάστον αὐτῶν ἔχει οὕτως

1 ἀντισυνταγματάρχης πρόεδρος.

1 ταγματάρχης Βασ. ἐπίτροπος.

1 » εἰσηγητής.

1 λοχαγὸς ἀντεπίτροπος.

1 » ἀντισειγητής.

1 γραμματεὺς.

2 υπογραμματεῖς.

5 γραφεῖς.

Τὸ διαρκές τοῦτο προσωπικόν, ἐν διπλῶ λαμβανόμενον διὰ τὰ δύο διαρκῆ στρατοδικεῖα, τῶν υπογραμματέων καὶ γραφῶν ὑπολογιζομένων ὡς ὑπαξιωματικῶν, ἐπιφέρει δαπάνην εἰς μισθοὺς ἄνευ κρατήσεως

διὰ τοὺς ἀξιωματικούς 49,920

διὰ τοὺς υπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς 16,560

Τὸ ὅλον..... 66,480

Ἔσθεν ἡ ὀλικὴ δαπάνη τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης εἰς μισθοὺς ἔχει οὕτω

διὰ τὸ ἀναθεωρητικόν στρατοδικεῖον 38,400

διὰ τὰ δύο διαρκῆ στρατοδικεῖα 66,480

ὀλικῶς 104,880

Ἐπιπροστίθενται δὲ τὰ ἐξῆς ἐξόδα τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης

δι' ἐπιμίθια πορείας καὶ γραφικὰ εἰσηγητῶν καὶ μαρτύρων 12,000

διὰ συντήρησιν καὶ μετακόμισιν ὑποδίκων καὶ καταδίκων στρατιωτικῶν 8,000

Ὄλικῶς..... 124,880

8. Κεντρικὴ ἀποθήκη ἱματισμοῦ.

Τὸ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1866 Β. διάταγμα, τὸ τελευταῖον ἔργασαν τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ ἱματισμοῦ, περιλαμβάνει τὸ ἐξῆς προσωπικόν

1 ἀνώτερον ἀξιωματικόν. Τοιοῦτος ὑπάρχει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀντισυναγματάρχης.

1 λοχαγὸν οἰκονομίας β' τάξεως, σημειωμένον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

1 ὑπολοχαγὸν ἐπὶ τῆς κοπῆς.

1 ὑπολοχαγὸν, ἔφρον τῶν ἀποθηκῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

σμὸν, ἐνῶ εἰς τὸ διάταγμα καλεῖται «ἐπὶ τῆς ἐργασίας».

1 ὑποδεέστερον ἀξιωματικὸν διὰ τὸ ὑλικὸν τῶν ἀξιωματικῶν. Καὶ ἐπειδὴ τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει, ἐκλείπει οὗτος ἀφ' ἐαυτοῦ ἔσθεν καὶ δὲν φέρεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

1 ἀνθυπολοχαγὸν οἰκονομίας, ταμίαν.

2 ἀνθυπασπιστὰς οἰκονομίας. Καὶ οἱ τρεῖς τελευταῖοι φέρονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

1 οἰκουρόν.

2 ὑπρέτας. Ὁ οἰκουρός καὶ οἱ ὑπρέται δὲν φέρονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἐκτελουμένης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μὲν πρώτου δι' ὑπεραριθμοῦ, τῶν δὲ ὑπηρετῶν διὰ προσκολλήσεως ἀπὸ τῶν σωμάτων.

Ἐπομένως ὡς σήμερον ἔχει τὸ προσωπικόν, ὁποῖον περιέχεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἐπιφέρει τὴν ἐξῆς δαπάνην εἰς μισθοὺς ἄνευ κρατήσεως

διὰ 5 ἀξιωματικούς, ὧν εἷς ἀνώτερος..... 14,400

διὰ 2 ἀνθυπασπιστὰς 2,880

Τὸ ὅλον..... 17,280

Ἐξόδα γραφείου..... 480

Ὄλικῶς..... 17,680

9. Στρατιωτικὰ ἀρτοποιεῖα.

Κατὰ τὴν σύστασιν διὰ Β. διατάγματος τῆς 16 Αὐγούστου 1861 τὸ προσωπικόν ἦτο ὡς ἐξῆς.

1 ἀξιωματικὸς διοικητῆς,

1 ὑπαξιωματικὸς ὡς βοηθὸς τοῦ διοικητοῦ.

Οὗτος διὰ Β. διατάγματος τῆς 6 Μαΐου 1868 ἀντικατέστη δι' ἐνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ.

Διά Β. διατάγματος τῆς 12 Νοεμβρίου 1866 προσετέθη εἰς ὑπολογαγός.

Διά δὲ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 καὶ τοῦ τῆς 20 Ἰουλίου 1868 περὶ δυνάμεως καὶ τοποθετήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, ὁ διοικητὴς ὠρίσθη λογαγός τῆς οἰκονομίας, ἐπίσης διὰ τῶν αὐτῶν διαταγμάτων ὁ ὑπολογαγός καὶ ὁ ἀνθυπολογαγός ὠρίσθησαν ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου· ὅθεν τὸ προσωπικὸν ἔχει οἷον παρουσιάζεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν·

1 λογαγός	} τῆς οἰκονομίας
1 ὑπολογαγός	
1 ἀνθυπολογαγός	

Ὁ θυρωρὸς καὶ ὁ ὑπηρέτης τοῦ καταστήματος, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀρχικὸν διάταγμα, δὲν παρίσταται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δι' οὗς ἐσημειώσαμεν λόγους καὶ εἰς τὴν κετρικὴν ἀποθήκην τοῦ ἱματισμοῦ.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ εἰς μισθοὺς δαπάνη διὰ τοὺς τρεῖς ἀξιωματικούς, ὅποια ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἄνευ κρατήσεως, ἀνέρχεται εἰς δρ. 7,200

10. Μετοχικὸν ταμεῖον.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1853 νόμου ὑπὸ στοιχείον ΣΚ'. συνέστη ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὀροφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς. Ὁ νόμος οὗτος ἔλαβε τροποποιήσεις τινὰς δι' ἑτέρου νόμου ὑπὸ στοιχ. ΧΞΑ'. τῆς 4 Αὐγούστου 1861. Διὰ τῶν νόμων τούτων ἐθεμελιώθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἰδιαίτης περιουσίας, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ὁποίας λαμβάνουσι κατὰ τριμηνίαν μέρισμα αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Δι' ἰδιαίτερου νόμου τῆς 8 Αὐγούστου 1861 ὑπὸ στοιχ. ΧΟΔ'. συνέστη ἕτερον ἰδιαίτερον ταμεῖον τῶν ἀποστράτων

ἀξιωματικῶν, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ὁποίου λαμβάνουσι μέρισμα κατὰ τριμηνίαν οἱ ἀπόστρατοι ἀξιωματικοὶ τοῦ μόνιμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας (οἱ τελευταῖοι ἐπανήλθον εἰς τὸν μόνιμον στρατὸν μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως κατάργησιν τῆς ἐφεδρείας).

Δι' ἑτέρου ἐπίσης νόμου ὑπὸ στοιχ. ΧΠΓ'. τῆς 14 Αὐγούστου 1861 συνέστη τρίτον καὶ ἰδιαίτερον ταμεῖον πρὸς περιθάλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ.

Τέλος δὲ διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Ἀπριλίου 1867 νόμου ὑπὸ στοιχ. ΣΕ'. τὰ τρία ταῦτα εὐεργετικὰ ταμεῖα ἠνώθησαν εἰς ἓν μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ. Τούτου τὸ προσωπικὸν ὠρίσθη οἷον φαίνεται καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1868 Β. διατάγματος περὶ οἰκονομικοῦ κλάδου, ἦτοι

- 1 ὑπεπιμελητῆς.
- 1 λογαγός οἰκονομίας.
- 1 ἀνθυπολογαγός οἰκονομίας
- 3 ἀνθυπασπισταί.

Ἡ δὲ ἐτησίαι εἰς μισθοὺς δαπάνη ἄνευ κρατήσεως ἔχει ὡς ἑξῆς·

3 ἀξιωματικοὶ	10,200
3 ἀνθυπασπισταί	4,320
Τὸ ἕλρον	14,520

Τὰ γραφικὰ ἐξοδα τοῦ μετοχικοῦ ταμεῖου παραχωροῦνται ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα τοῦ ὑπουργείου.

11. Ἀνακεφαλαίωσις

τῶν διαφορῶν κλάδων ὑπηρεσίας.

Ἀνακεφαλαίουντες ὅσα προεξετέθησαν διὰ τοὺς διαφόρους

κλάδους υπηρεσίας, παρατηρούμεν ὅτι ἐν ὄλῳ ἔχομεν

100 ἀξιωματικούς,

53 ὑπαξιωματικούς,

20 ἵππους.

Ἡ δὲ δαπάνη αὐτῶν εἶναι

διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικούς..... 368,040
ἐκπίπτειται ἡ νενομισμένη κράτησις 18,440 349,600

διὰ δὲ τοὺς ὑπαξ. ἔ. ἀνθυπασπιστάς 67,440
ἐκπίπτειται ἡ νενομισμένη κράτησις 1,440 66,000

Εἰς μισθοὺς..... 415,600

Νομὴ 20 ἵππων, ἥτοι μερίδες
7,300, πρὸς 1,20, 8,760

Τὸ ὅλον..... 424,366

Γραφικὰ ἐξόδα

α) φρουραρχείων καὶ νοσοκομείων ... 3,000
β) οικονομικῶν ἐπιθεωρήσεων 900 } ... 4,300
γ) κεντρικῆς ἀποθήκης ἱματισμοῦ..... 400 }

Ἐπιμίθια πορείας καὶ γραφικὰ ἐξόδα
εἰσειγητῶν καὶ μαρτύρων..... 12,000

Συντήρησις καὶ μετακόμισις ὑποδίκων
καὶ καταδίκων στρατιωτικῶν..... 8,000 } .. 20,000

ὀλικῶς δρ.... 448,660

I.

Χωροφυλακή.

Τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, διηρημένον εἰς ἀριθμὸν τινα ἐνωμοτιῶν, ὑπάρχει διανεμημένον εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Κράτους μοιραρχίας καὶ ὑπομοιραρχίας, ἡ δὲ ὑπηρεσία συγκεντροῦται εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τῆς χωροφυλακῆς, οὗτινος ἡ τύχη πολλάκις τῷ ἔτρεψε τὰ νῶτα.

Ὁ τελευταῖος γενικὸς ὀργανισμὸς τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς εἶναι ὁ διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 18 ἑβρίου 1866, τροποποιηθεὶς ἐν μέρει διὰ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868. Ἡ δύναμις τοῦ σώματος ἔχει τὴν σήμερον ὡς ἐξῆς·

1 συνταγματάρχης ἀρχηγὸς μὲ 1 ἵππον. Μὴ ὑπάρχοντος τοιοῦτου τὴν σήμερον διωρισμένου, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

1 ἀντισυνταγματάρχης ὑπαρχηγὸς μὲ 1 ἵππον.

1 ἀντισυνταγματάρχης ἐπιθεωρητῆς, προστεθεὶς διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868 μὲ 1 ἵππον.

1 ἀντιμοίραρχος ὑπασπιστῆς μὲ 1 ἵππον.

1 λοχαγὸς οἰκονομίας.

1 ὑπολοχαγὸς »

1 ἀνθυπολοχαγὸς οἰκονομίας, προστεθεὶς διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868 περὶ δυνάμεως καὶ τοποθετήσεως τοῦ οἰκονομ. κλάδου.

1 ἀνθυπασπιστῆς οἰκονομίας, προστεθεὶς ὡς ὁ ἀνθυπολοχαγός.

2 ἐνωμοτάρχαι γραμματεῖς.

6 ταγματάρχαι διοικηταὶ μοιρῶν μὲ 6 ἵππους. Κατὰ τὸ Βασ. διάταγμα τῆς 18 ἑβρίου 1866, οἱ ταγματάρχαι διοικηταὶ μοιρῶν ἦσαν 4· διὰ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868 προσετέθη ἕτερος, καὶ ἐγένοντο 5· διὰ δὲ Βασιλικῆς ἐγκρίσεως τῆς 11 Μαρτίου 1869 προσετέθη καὶ ἄλλος, καὶ ἐγένοντο τὸ ὅλον 6, ὡς ἀναφέρει ὁ προϋπολογισμὸς.

7 μοίραρχοι διοικηταὶ μοιρῶν μὲ 7 ἵππους. Τούτων οἱ τρεῖς προσετέθησαν διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868.

13 αντιμοίραρχοι με 13 ἵππους. Τούτων οἱ τέσσαρες προσετέθησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος τῆς 20 Ἰουλίου 1868, ἀνετέθη δὲ εἰς τοὺς αντιμοίραρχους ἡ ἀναπλήρωσις τῶν διοικητῶν τῶν μοιραρχῶν καὶ ἡ συνδρομὴ αὐτῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

30 ὑπομοίραρχοι με 30 ἵππους.

30 ἀνθυπομοίραρχοι στρατοῦ με 30 ἵππους.

13 » οἰκονομίας.

13 ἐνωμοτάρχαι γραμματεῖς.

10 » ἵππεῖς με 10 ἵππους.

145 » πεζοί.

10 ὑπενωμοτάρχαι ἵππεῖς με 10 ἵππους.

125 » πεζοί.

100 χωροφύλακες ἵππεῖς, ὧν οἱ 50 ἀ. τάξ. με 100 ἵππους.

1450 » πεζοί, ὧν οἱ 725 ἀ. τάξεως.

Οἱ 10 ἵππεῖς ἐνωμοτάρχαι ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰς δέκα ἐφίππους ἐνωμοτίας. Διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 40 Μαρτίου 1868 προσετέθη εἰς τὰς μέχρι τότε καὶ ἑτέρα ἐφίππος ἐνωμοτία—διὰ δὲ ἑτέρου Β. διατάγματος τῆς 41 Μαΐου 1868 προσετέθη καὶ ἄλλη, καὶ ἐγένοντο τὸ ὅλον 12, ἀλλὰ διὰ Β. ἐγκρίσεως τῆς 41 Μαρτίου 1869 κατηργήθησαν δύο ἐφίπποι ἐνωμοτίαί, καὶ οὕτως ἐπανῆλθεν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς τὰς 10, τὰς ὀρισθείσας διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1869 ὀργανικοῦ διατάγματος.

Κατὰ τὸ ὀργανικὸν διάταγμα τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 αἱ πεζαὶ ἐνωμοτίαί ἦσαν 465, ἀλλὰ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀφηρέθησαν εἴκοσι ἐνωμοτίαί· διὸ καὶ ἐνεγράφησαν μόνον

145 πεζοὶ ἐνωμοτάρχαι ἀντὶ 465.

145 » ὑπενωμοτάρχαι » 465.

1450 χωροφύλακες ἀντὶ 1650.

Ἀφαιρεθέντων ἐπομένως ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ὀργανικῆς δυνάμεως

20 ἐνωμοταρχῶν πεζῶν

20 ὑπενωμοταρχῶν »

400 χωροφυλάκων » ἀ. τάξεως.

400 » » β'. »

τὸ σύνολον τῆς δυνάμεως τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς περιλαμβάνει

105 ἀξιωματικούς, ὧν 9 ἀνώτεροι.

326 ὑπαξιωματικούς.

1550 χωροφύλακας.

1981 ὀλικῶς.

Πρὸς δὲ

89 ἵππους ἀξιωματικῶν.

120 » στρατοῦ.

209.

Τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἐπιφέρει τὰς ἀκολούθους δαπάνας:

Μισθὸς ἀξιωματικῶν 315,000

ἀφαιρεῖται ἡ νενομ. κράτησις 13,378,40

Ἐπόλοιπον 301,621,60

Μισθὸς ὑπαξιωματικῶν 184,680

ἀφαιρεῖται ἡ νενομ. κράτησις 32,60

μένουσιν 184,647,40

Μισθὸς χωροφυλάκων 740,100

Διὰ μεγάλαι θέσεις 12 0/0,

ἤτοι διὰ μισθοτροφοδο-

σίαν 180 ἀνδρῶν, πρὸς

37,80 τὸν μῆνα, ἀφαι-

ροῦμεν 84,369

840,378,40

ἐκ μεταφορᾶς 840,378,40	301,621,60	
Ἄφαιρεῖται		
1) τὸ εἰς τὸν μισθὸν κατα- λεγόμενον ποσὸν, ἀντι- στοιχοῦν εἰς ἱματισμὸν 80,000	86,000	754,378,40
2) τὸ ὑπολογιζόμενον εἰς νοσηλείαν 6,000		
Μισθὸς	1,056,000	

Προστίθενται		
ἐπιμίθια ἐνωμοταρχῶν 3,000	75,400	1,131,400
ἐνοίκια 8,000		
γραφικὰ τοῦ ὄλου σώματος 7,840		
ἵπποφορβή 120 ἵππων στρατοῦ, καθ' ὅσον ἡ τῶν ἀξιωματικῶν περιλαμβάνεται εἰς τὸν μισθόν, .52,560		
ὄπλισμὸς 2,000		
ἀποζημιώσεις ἵππων 2,000		
Εἰς χρήματα	1,131,400	

Εἰς ταῦτα προσθετέα ἡ δαπάνη τοῦ ὕλικου	
1) δι' ἱματισμὸν	80,000
2) δι' ἀποσκευὴν	5,000

καὶ ἔχομεν τὴν ἔλην δαπάνην 1,216,400
ἧτοι κατὰ δρ. 600 ἐλάσσονα τῆς φερομένης εἰς τὸν προϋπο-
λογισμὸν ἐκ παραδρομῆς βέβαια.

ΙΑ΄.

Λόγος τῶν ἀπομάχων.

Ὁ λόγος τῶν ἀπομάχων συνέστη διὰ τοῦ Β. διατάγματος
τῆς 27 Ἰουλίου 1833, τὸ δὲ διοικητικὸν αὐτοῦ προσωπικὸν
ἔμεινε τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1852 Β. δια-
τάγματος, ἧτοι:

- 1 λοχαγός,
- 1 ὑπολοχαγός,

- 2 ἀνθυπολοχαγοί,
- 1 ἀνθυπασπιστής.

Κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1866 Β. διάταγμα κατηργή-
θησαν αἱ θέσεις ὑπολοχαγοῦ καὶ ἀνθυπολοχαγοῦ.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1867 Β. διάταγμα τὸ λοιπὸν
προσωπικὸν τοῦ λόγου, τροποποιηθέντων τῶν διὰ τῶν προη-
γουμένων διαταγμάτων ὀριζομένων περὶ κατατάξεως, σύγ-
κεται

α) ἀπὸ ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιώτας, οἵτινες, μὴ ἀποκτή-
σαντες τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, ἀλλ' ἔχοντες ὑπηρεσίαν
πλήρη 12 ἐτῶν, κατέστησαν μὲν ἀνίκανοι δι' ὑπηρεσίαν, εἴτε
ὡς ὑπερβάντες τὴν ἡλικίαν τῶν 55 ἐτῶν καὶ ἐξαντληθέντες
κατὰ τὴν σωματικὴν δύναμιν, εἴτε ὡς παθόντες βλάβην ὠρι-
σμένην ἐν τῷ εἰρημένῳ Β. διατάγματι, καὶ ἐπελθοῦσαν αὐτοῖς
ἐν διατεταγμένη ὑπηρεσίᾳ καὶ ἔνεκα ταύτης τῆς ὑπηρεσίας,
πλὴν δὲν προτιμῶσι τὴν ἄφεσίν των.

β) ἀπὸ ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιώτας, παθόντας οὐχὶ
ἔνεκα διατεταγμένης ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκ τυχαίου συμβάντος,
βλάβην ὀριζομένην ἐν τῷ εἰρημένῳ Β. διατάγματι, ὅσος δὴ-
ποτε καὶ ἂν ἦ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, τοῦτο δὲ, ἐὰν
δὲν προτιμῶσι τὴν ἄφεσίν των.

Οἱ εἰς τὸν λόγον τῶν ἀπομάχων μετατιθέμενοι εἰσέρχον-
ται εἰς αὐτὸν μὲ τὸν βαθμὸν ὃν ἔχουσι, ἐξαιρέσει τῶν ἀπλῶν
χωροφυλάκων καὶ τῶν ἐθελοντῶν στρατιωτῶν, τῶν ἐπὶ 8 ἐτη
ὑπηρετησάντων, αἵτινες τάσσονται ὡς δεκανεῖς.

Ἡ εἰς τὸν λόγον τῶν ἀπομάχων διατήρησις τῶν ὑπαξιω-
ματικῶν καὶ στρατιωτῶν διαρκεῖ μέχρις οὗ ἀποκτήσωσιν αὐ-
τοὶ τὸ νομικὸν πρὸς ἀποστρατεῖαν δικαίωμα, ἔτε καὶ καθι-
στῶνται ἀπόστρατοι, ἐξεργόμενοι τῆς δυνάμεως τοῦ λόγου.

Ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθεῖσα δαπάνη τοῦ λόχου, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ὅστις ἀπηλείφθη, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μισθὸς λοχαγοῦ 1ης τάξεως..... 3,360
ἀφαιρεῖται ἡ νενομ. κράτησις..... 167,60

Τὸ ὅλον 3,192,40

Μισθὸς ὑπαξιωματικῶν, ἦτοι

41 ἐπιλοχίου } 64,670,70
45 λογιῶν }
137 δεκανέων }
87 στρατιωτῶν 12,066,90

Τὸ ὅλον 79,930

Τροφαί.—113,150 μερίδες ἄρτου, πρὸς 24 λ. 27,156

Ἰματισμὸς.—113,150 ἡμέραι καταθέσεως,
πρὸς 20 λ. 22,630

Συντήρησις ὀπλισμοῦ.—310 ἀνδρῶν, πρὸς
7,20 κατ' ἔτος 2,232

Ἐξοδα γραφείου 120

Τὸ ὅλον 132,068

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου χορηγοῦνται εἰς εἶδη
διὰ τροφᾶς..... δρ. 7,000
δι' ἰματισμὸν..... » 13,000

Τὸ ὅλον..... 20,000, καὶ οὐχὶ τὸ ὀλίγον τῶν ἄνωθι σημειωθέντων εἰς τροφᾶς καὶ ἰματισμὸν τοῦτο δὲ, διότι περιοριζόμεθα εἰς τοὺς μένοντες παρὰ τῆ διοικήσει τοῦ λόχου, καὶ ἐπομένως λαμβάνοντας τροφὴν καὶ ἰματισμὸν εἰς εἶδη, ἐνῶ οἱ πλείστοι τῶν ἀπομάχων δι' ἰδιαιτέρων ὑπουργικῶν διαταγῶν διατελοῦντες μακρὰν ἢ καὶ εἰς τὰς ἐστίας αὐτῶν,

τὰ λαμβάνουσιν εἰς χρήματα. Ἐπομένως τὸ λοιπὸν τῆς δαπάνης εἰς χρήματα ἀναβαίνει εἰς δρ. 112,068.

(ἀκολουθεῖ)

ΒΠΙΔΡΟΜΑΙ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΑΜΜΑΧΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ ΑΥΤΩΝ.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀπλῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐπιδρομῶν, ἃς ἐποίει τὸ Ἀμερικανικὸν ἰππικὸν ἀμφοτέρων τῶν διαμαχομένων μερῶν κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους, δύναται τις νὰ λάβῃ ἀρκούντως ἰδέαν περὶ τῶν σπουδαίων ὑπηρεσιῶν, τὰς δποίας τὸ ἰππικὸν θέλει παρέχει ἐν πολέμῳ εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἐπειδὴ, ἔνεκα τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους τῆς τε ἡμετέρας καὶ τῆς γειτνιαζούσης χώρας καὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀνατολικῶν ἵππων, αἱ ἐπιδρομαὶ αὗται ὠφελιμώτατα δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν ἐν ὁμοίαις περιστάσει, διὰ τοῦτο ἔκρινα καλὸν νὰ μεταφράσω ἐκ τοῦ γαλλικοῦ καὶ καταχωρίσω ταύτας, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς τοῦ Ἀθηνωτικοῦ στρατηγοῦ Stuard.

Ἐπιδρομὴ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηνωτικῶν Stuard
εἰς Παρσιλβαρίαν καὶ Μαριλάντην (1).
(ἀπὸ τὴν 10—12. Ὀκτωβρίου 1862.)

Τὰ ἐμπόλεμα στρατεύματα, ὑπὸ τοὺς στρατηγοὺς Mac-Clellan καὶ Lee, εἶχον ἐξαντληθῆ ἔνεκεν τῶν μαχῶν τοῦ Σούτ-Μαντίν καὶ Ἀντιντάμ. Ἀναμένοντας δὲ νέας ἐπικουρίας, οἱ τε Ἐνωτικοὶ καὶ οἱ Ἀθηνωτικοὶ, ἐτοποθετήθησαν ἀμυντικῶς ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ποτομάκ. Ὁ στρατηγὸς Lee, νικητὴς κατὰ τὰς τελευταίας συναντήσεις, διέταξε τὸν στρατηγὸν τοῦ ἰππικοῦ Stuard νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐπιδρομὴν ἐναντίον τοῦ στρατοῦ τῶν Ἐνωτικῶν, ὅστις

(1) Ἰδὲ τὸν προσαρτώμενον τοπογραφικὸν πίνακα ὑπὸ στοιχ. I.

ἐξετείνετο πέραν τοῦ Ποτομάκ, ἀπὸ Βασιγκτῶνος μέχρις Ἄγκου, ἀλλὰ κυρίως μεταξὺ τῆς τελευταίας ταύτης θέσεως καὶ τοῦ Ἄσπερν-Φεβέρν. (ἴδε πίν. I.)

Ὁ στρατηγὸς τοῦ ἰππικοῦ Stuard (Ἄνθ.) (1), μεθ' ἐνὸς σώματος 2,000 περίπου ἰππέων καὶ μιᾶς ἐρίππου κανονοστοιχίας, διῆλθε τὴν πρῶτην τῆς 10 Δεκεμβρίου τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ Κοϊς-Κρέκ, καὶ, διευθυνόμενος πρὸς τὰς θέσεις τοῦ δεξιοῦ τῶν Ἐνωτικῶν, κατέλαβεν αἰφνης πλείστας προφυλακὰς ἐπὶ τοῦ ὄρους, μεταξὺ Ἄγκου καὶ Ἀγγερατὸν, κατεπάτησεν ἄλλας καὶ ἐπρονόμεισε τοσοῦτον ταχέως ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ ν' ἀπατήσῃ τοὺς καταδιώκοντας αὐτὸν, ὥστε ἀπώλεσαν οὗτοι ἐν τῷ ἄμα τὰ ἴχνη του. Ἐσομπέρανον δὲ αὐτὸν ὄντα κατὰ μῆκος τοῦ Ποτομάκ, ἐν ᾧ εἶχε πράγματι προχωρήσει διὰ τῆς Μερσετσοῦργ εἰς τὴν Πανσιλβανίαν, καὶ ἐνήργει λεηλασίαν καθ' ὅλους τοὺς κανόνας εἰς Σαμβερσοῦργ, ἐνθα εὐρίσκοντο ἀποθήκαι τινὲς καὶ ἐν στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον.

Ὁ στρατηγὸς Mac-Clellan (Ἐν.), εἰδοποιηθεὶς τὴν πρῶτην τῆς 10, ἔλαβεν ἀμέσως τὰ καταλληλότερα μέτρα ὅπως παρακωλύτῃ πᾶσαν ὑποχώρησιν εἰς τὸν Ἀνωτικὸν ἐπιδρομέα. Τὸ ἰππικὸν τοῦ στρατηγοῦ Averil (Ἐν.), ὅπερ εὐρίσκετο πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποταμοῦ Ποτομάκ, ὤφειλε νὰ προσεγγίσῃ τὸ κέντρον, καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὰ διαβήματα τοῦ Stuard. Τὸ δὲ ἐπίλοιπον τοῦ ἰππικοῦ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Pleacanton (Ἐν.) διευθύνθη πρὸς Μετανικστὸν, ὀφείλον ὡσαύτως νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἐχθρὸν ἢ νὰ κόψῃ αὐτῷ τὴν ὑποχώρησιν,

(1) Πρὸς διάκρισιν τῶν Ἐνωτικῶν στρατηγῶν ἀπὸ τῶν Ἀνωτικῶν θὰ τίθενται πρὸ τῶν ὀνομάτων τῶν μὲν πρώτων τὰ στοιχεῖα (Ἐν.), πρὸ τῶν δευτέρων δὲ (Ἄνθ.).

κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ ἰδίως νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῶν πρὸς τὰ κάτω τοῦ στρατοῦ εὐρίσκομένων πόρων.

Ἄπαντες οἱ στρατηγοὶ, τοποθετηθέντες κλιμακῆδόν μεταξὺ Ἄγκου καὶ Ἄσπερν-Φεβέρν, διετάχθησαν νὰ διπλασιάσωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων διαβατῶν μερῶν τοῦ ποταμοῦ. Ἡ μοιραρχία Cox (Ἐν.) ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Crooch, ἥτις ὤδευε διευθυνομένη πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Βιργινίαν, ἐμποδίσθη τηλεγραφικῶς εἰς Ἄγκον. Οἱ στρατιῶται ταύτης ὤφειλον νὰ ὦσιν ἔτοιμοι, ὅπως μεταφερθῶσιν ὅπου ἡ ἀνάγκη τῷ ἀπήτει. Ὁ στρατηγὸς Bournsiel (Ἐν.) διετάχθη νὰ τοποθετήσῃ δύο ταξιαρχίας εἰς τὸν σιδηρόδρομον πρὸς ἀνατολάς τοῦ Μονακάκη ποταμοῦ, ἔτοιμους οὖσας νὰ μετακομισθῶσι σιδηροδρομικῶς πρὸς οἰονδήποτε σημεῖον ἤθελον διαταχθῆ. Ὁ δὲ στρατηγὸς Stonemen (Ἐν.) ἐπαγρύπνει πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τὰ πέριξ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Μονακάκη καὶ χαμηλότερον ἔτι.

Ἄλλ' ὁ Stuard, προῖδὼν ταῦτα, δὲν ἐπανήλθε διὰ τῆς ἰδίας ὁδοῦ, καὶ ἠδυνήθη ν' ἀπορύγῃ τὸν κίνδυνον διὰ περιδρομῆς, τῆς ὁποίας ἡ τόλμη ἐμηδένισε τὰς προβλέψεις τῶν Ἐνωτικῶν.

Ἀπὸ Σαμβερσοῦργ παρεξετράπη πρὸς διαφόρους διευθύνσεις, μετὰ ταῦτα δὲ τὴν 11 διευθύνθη ταχέως εἰς Γκεττυσσοῦργ καὶ Ἐμμελσοῦργ, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ἀρκετὴν ποσότητα λαφύρων ἐξ ἵππων, ἀμαξῶν καὶ πολεμικοῦ ὕλικου, εὐρεθέντων ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν Ἐνωτικῶν, ἀφ' οὔ κατέστρεψε πᾶν τὸ μὴ δυνάμενον ν' ἀρπάσῃ, ὡς τὰ ἐργαστάσια καὶ τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου. Φθάσας δὲ πρὸς τὸ ἑσπέρας τὸν σιδηρόδρομον τοῦ Βαλτιμόρε-Οἶο, πρὸς τὴν Φριδερικίαν, κατέστρεψεν εἰς διαφόρους θέσεις τὰς τροχιάς αὐτοῦ καὶ ἀπέκοψε πάντα τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Stuard ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του πρὸς νότον, διευθυνόμενος εἰς Ἰαττοτὸν, Βαρνεσβίλλε καὶ Πολλε-

σβίλλε. Περιήλθεν οὕτω περίξ τοῦ στρατοῦ τοῦ Mac-Clellan (Έν.), καὶ ἔφθασε, μετὰ μεσημβρίαν τῆς 12ης, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως ἐπὶ τῆς ἄχθης τοῦ Ποτομάκ, εἰς τὸν πόρον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Μονακάκη. Ἄλλ' ἐνταῦθα ἐμποδίσθη ὑπὸ τοῦ ἀγρυπνοῦντος Ἐνωτικοῦ στρατοῦ, τοῦ διατελοῦντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ Stoneman, ἐν ᾧ συγχρόνως προσεβλήθη ὑπὸ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς τοῦ Pleacanton.

Μετὰ μικρὸν τινα ἀκροβολισμὸν ὁ Stuard κατευθύνθη πρὸς δεξιὰ κατερχόμενος τὸν ποταμὸν, 5 δὲ χιλιόμετρα χαμηλότερον ἔφθασεν ἐν ἀσφαλείᾳ τὸν πόρον Βίτις-Φόρτ. Ἡ θέσις αὕτη θὰ ἐκατείχετο ὡσαύτως κατὰ διαταγὴν τοῦ Stoneman· δυστυχῶς ὁμως, ἐνεκεν ὑπερβάλλοντος ζήλου καὶ παρενοήσεως, δύο συντάγματα πεζικοῦ, τὰ ὁποῖα ὤφειλον νὰ φυλάττωσι τὴν θέσιν ταύτην, εἶχον ἀπομακρυνθῆ αὐτῆς πρὸ ἀρκετῶν ὥρων. Ὁ Stuard ἐπεχείρησεν ἐν τῷ ἅμα τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐν ᾧ εὕρισκετο ἐν τῷ τέλει τῆς διαβάσεως, ὁ στρατηγὸς Pleacanton ἔρριψε κατ' αὐτοῦ μερικὰς σφαιράς, αἵτινες δὲν τῷ ἐπήνεγκον μεγάλην βλάβην.

Ὁ Stuard κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν ταύτην ἀπώλεσε μόνον 5 ἄνδρας· διήνυσε δὲ ἐν διαστήματι ὀλιγώτερον τῶν τριῶν ἡμερῶν μῆκος ἐκ 240 περίπου χιλιομέτρων. Ὁ Pleacanton κατὰ τὴν καταδίωξίν του ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον εὐτυχῆς τοῦ καταδιωκομένου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὀλιγώτερον ἐνεργητικὸς ἐκεῖνου. Ἐν τῷ διαστήματι τῆς καταδίωξεως ἐφόρευεν ὑπὸ κόπου ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἵππων, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ στιγμὴν. Ἐξ συντάγματα ἵππικοῦ διέτρεξαν 90 χιλιόμετρα τὴν ἡμέραν, τὸ δὲ ἐπίλοιπον διαθέσιμον ἵππικὸν ἄνευ παρεκτροπῶν ἐξετέλεσεν ἐν διαστήματι 24 ὥρων δρόμον ἐξ 125 χιλιομέτρων.

N. ANTONO BITE.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1866 (*).

(ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Β. Ι. ΒΑΑΤΙΝΟΥ)

Πορεία τοῦ 2^{ου} στρατοῦ.

Τὸ καθήκον τοῦ 2^{ου} στρατοῦ, δυνάμει μόνον 115,000 ἀνδρῶν, ἦτο δυσκολώτερον. Ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ στενωποὺς σπουδαιότητας, ἐνθα εὐκόλως ἠδύναντο νὰ τὸν σταματήσωσι οἱ Αὐστριακοὶ, εἶναι ἀληθές, εἶχον πράξει τὸ μεγαλύτερον τῶν σφαλμάτων μὴ καθέξαντες αὐτάς· ἀλλὰ καὶ ταύτας διελθόντες οἱ Πρώττοι ὤφειλον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἄνω Ἑλβαν, κατὰ τρεῖς κεχωρισμένας φάλαγγας καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀπεχούσας σχεδὸν τέσσαρα μίλια, ἢ δὲ θέσις αὕτη τῆς ἄνω Ἑλβας ἦτο ἀκριβῶς ὁ τόπος τῆς ὑπὸ τοῦ Βένεδεκ ὀρισθείσης συγκεντρώσεως ὀλοκλήρου τοῦ ὑπ' αὐτὸν στρατοῦ, ὅστις καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐβάδιζεν ἀπὸ Μοραυίας πρὸς τὴν Βοημίαν. Ἐνταῦθα ὁ 2^{ος} στρατὸς ἐξετίθετο τοῦλάχιστον εἰς ἐπιχείρησιν λίαν ἐπικίνδυνον, δυναμένην νὰ τὸν ἐκθέσῃ εἰς μεγάλην καταστροφὴν, διὸ «ὁ βασιλικὸς πρίγκιψ δὲν ἀπέκρουπε τὰς μεγάλας δυσκολίας, ἃς ὤφειλε νὰ ὑπερνήκησῃ, ἂν ἢ δ' ἐχθρὸς ἐπωφελεῖτο τῶν φυσικῶν τοῦ ἐδάφους ἐμποδιῶν» (1). Εὐτυχῶς διὰ τοὺς Πρώστους ὁ αὐστριακὸς στρατάρχης ἐφάνη δίδων σπουδαιότητα δευτερεύουσαν εἰς τὴν πορείαν τῶν φάλαγγων τούτων. Τῷ ἐγνωστοποιήθη αὕτη μ' ὅλα ταῦτα τὴν 26 δι' ἀναριθμητῶν εἰδήσεων τῶν πρωτοφυλακῶν αὐτοῦ, εἶχε δὲ ὑπὸ χεῖρας, μεθ' ὅλας τὰς ἀργοπορίας τῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν, ἀρκετὰς διαθέσιμους δυνάμεις, ὅπως δυνήθη νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν Πρώστων, διότι τὸ «Δ'. σῶμα ἠδύνατο τὴν

(*) Ἰδε προηγ. φυλλάδιον.

(1) Πρωσσικοῦ ἐπιτελείου ἔκθεσις.

»27 τοῦ Ἰουνίου νὰ ἦναι πρὸς τὸ μέρος τῆς Τραουτενάου, τὸ
 »Γ'. σῶμα πρὸς τὴν Βραουναύου, τὸ Γ'. εἰς Ναχὸδ (Nahod).
 »Τὸ δὲ Γ', ὅπερ ἦτο εἰς Koenigraitz καὶ τὸ Η'. εἰς Τύνιτζ
 »(Tynitz), ἠδύνατο, μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς 27, νὰ προχω-
 »ρήτωσι πρὸς τὴν Μεττάου, μεταξύ Νεουστάδτ (Neustadt)
 »καὶ Ἰανομίρ (Ianomir), καὶ διευθῶσι τὴν ἐπαύριον ὅπου ἡ
 »ἀνάγκη τὸ ἐκάλει, ἐνῶ τὴν 28 Ἰουνίου τὸ Β'. σῶμα καὶ ἡ
 »2α μεραρχία τοῦ ἐλαφροῦ ἰππικοῦ ἠδύνατο νὰ τεθῶσιν ἐν
 »γραμμῇ ἐπίσης εἰς Νεουστάδ. Ἄλλ' ὁ Βένεδεκ, μεθ' ὅλας
 »τὰς ἀναφορὰς, ἐξηκολούθει τὴν πραγματοποιήσιν σχεδίου
 »συγκεντρώσεως ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τῆς Ἑλβας, καὶ ἂν
 »ἀπέστειλε δύο σῶματα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης, τοῦτο ἐγέ-
 »νετο ὑπὸ μόνῃς τῆς ιδέας τοῦ καλύψαι ἅπαν τοῦτο τὸ κί-
 »νημα» (1), ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάρχον ἀφ' ἧς νὰ στρατεύματα
 ἐξῆλθον τῆς Μοραύιας. Ἄλλὰ καὶ μετὰ τὰς συναντήσεις τῆς
 27 καὶ 28 Ἰουνίου ἐπέμεναν εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ιδέαν, καὶ
 δὲν ἐράνη ἀναλογιζόμενος τὴν σπουδαιότητα τοῦ κινδύνου, ὃν
 διέτρεχεν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο παρὰ τὴν 29 Ἰουνίου, ὅτε καὶ δὲν
 ὑπῆρχε πλέον καιρὸς πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τῆς εἰσβολῆς, κα-
 θόσον ἡ συνάντησις καὶ ἔνωσις τῶν φαλάγγων τοῦ βασιλικοῦ
 πρίγγιπος καὶ τῶν διαφόρων Πρωσικῶν στρατῶν ἦτο ὀριστι-
 κῶς ἐξησφαλισμένη μετὰ τὰς ἐνδόξους ἐπιτυχίας αὐτῶν.

Μάχη τῆς Ναχὸδ (2) (27 Ἰουνίου).— Ἡ Ναχὸδ ἦνοιξε
 τὴν σειρὰν τῶν ἐπιτυχιῶν τοῦ 2^{ου} στρατοῦ. Τὸ 6^{ον} αὐτοῦ
 σῶμα ἔμεινεν ἐν Σιλεσία, ὅπως κάμη ἐκεῖ ἐπιδείξεις, καὶ
 ἀπατήσῃ οὕτως, ὅσον πλεῖστον χρόνον ἠδύνατο, τοὺς Αὐστρια-

(1) Αὐστριακοῦ ἐπιτελείου ἔκθεσις.

(2) Οἱ Αὐστριακοὶ τὴν μάχην τὴν ἐγγράφουσι μάχην τοῦ Βυ-
 σοκόβ (Wysokow).

κούς. Ἐν τούτοις ὁ στρατηγὸς Στεϊνμέτς (Steinmetz) διήρ-
 χετο τὰ σύνορα τὴν 26 Ἰουνίου, κατὰ τὸ ἄκρον ἀριστερὸν, με-
 τὸ 5^{ον} σῶμα καὶ ἠκολούθει τὴν στενωπὸν τῆς Ναχὸδ, ἧτις
 εἶναι μακρὰ καὶ δύσκολος. Ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν Αὐστρια-
 κῶν εἶχε στείλει πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο μόνην τὴν ταξιαρχίαν
 τῶν θωρακοφόρων τοῦ Σόλμς (Solms), ὅπως ἀποτελέσῃ, ἀπὸ
 τῆς 21 Ἰουνίου, τὴν πρωτοπορείαν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρα-
 τοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀποσπάσει οὐδόλως πεζικόν. Οὕτω ὁ
 στρατηγὸς Λοεβενφελδ (de Loewenfeld), ὅστις ἀπετέλει τὴν
 πρωσικὴν πρωτοπορείαν, εἰσῆλθεν ἄνευ ἀντιστάσεως εἰς τὸ
 χωρίον τοῦτο, εὐρισκόμενον, ὡς ἐν χῶνῃ, εἰς τὸ βᾶθος τῆς
 κοιλάδος τῆς Μεττάου (la Mettau)· ἔπειτα τὴν πρωίαν τῆς
 27 ἐξῆλθε τῆς κοιλάδος ταύτης, καὶ φθάσας ἐπὶ τοῦ ὕψους
 κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν τοῦ Σκάλιτς καὶ Νεουστάδτ,
 ἀπέστειλε πρὸς κατόπτουσιν ἐφ' ἐκάστης τῶν ὁδῶν τούτων
 ἀνὰ μίαν ἴλην δραγόνων, καὶ διέταξε τὴν κατάληψιν τοῦ Βυ-
 σοκόβ, ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ εὐρισκόμενου. Τὸ 5^{ον} σῶμα
 ὤφειλε νὰ μείνῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς Ναχὸδ, καὶ ὁ στρα-
 τηγὸς Λοεβενφελδ ἐγκαθίστα τούς καταυλισμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ
 τοῦ ὑψώματος κατὰ τὴν 8 ½ ὥραν, ὅτε τὸν εἰδοποίησαν ἀπὸ
 τοῦ πρὸς Νεουστάδτ μέρους τὴν προστέλουσιν ἰσχυρῶν Αὐστρια-
 κῶν φαλάγγων. Αὗται ἦσαν δύο ταξιαρχίαι τοῦ Γ'. Αὐστρια-
 κοῦ σώματος [στρατηγὸς Ῥαμμίγγ (Ramming)], αἵτινες,
 πληροφορηθεῖσαι περὶ τῆς γειτνιασεως τοῦ ἐχθροῦ, ἐφέροντο
 εἰς συνάντησίν του πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βεγκεσλάς (Wen-
 geslas).

Ὁ Βένεδεκ εἶχε παραγγείλει εἰς τὸ σῶμα τοῦτο νὰ μεταβῇ
 τὴν αὐτὴν πρωίαν τῆς 27 ἀπὸ Ὀπόκνο (Opoczno) εἰς Σκάλιτς
 (Scalitz), νὰ τοποθετηθῇ ἐκεῖ, καὶ προαγάγῃ μίαν πρωτο-
 πορείαν πρὸς τὴν Ναχὸδ, ἣν ὁ στρατηγὸς Ῥαμμίγγ δὲν ἐγί-

νωσκειν ὅτι κατείχετο ὑπὸ τοῦ ἔχθρου. Ἡ ταξιαρχία Χέρτβεκ (Hert-wek) πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς τελευταίας ταύτης διαταγῆς ἐπορεύετο πρὸς Βυσοκόδ, ὅτε εἶδε τὴν ἄκραν πρωτοπορείαν τοῦ 5ου πρωσσικοῦ σώματος καὶ συνεπλάκη μετ' αὐτῆς ἐν τῇ μάχῃ τῇ κληθείσῃ τῆς Ναχόδ.

Τὸ 5ον τοῦτο σῶμα, κατὰ τὰς πρωσσικὰς ἐξιεις, ἦτο διηρημένον εἰς πρωτοπορείαν (17η ταξιαρχία), εἰς κύριον σῶμα (le gros=τὸ πολὺ) (19η καὶ 20η), καὶ ἐφεδρείαν (18η ταξιαρχία) (1). Τάγματά τινα ἦσαν ὑποδιηρημένα εἰς ἡμιτάγματα, διατεθειμένα ἐπὶ δύο γραμμῶν εἰς τε τὸ κύριον σῶμα καὶ εἰς τὴν ἐφεδρείαν· ἐν καὶ ἡμῖσι τάγμα ἐνὸς συντάγματος ἐσυγκρότει τὴν 1ην γραμμὴν, τὸ δὲ τρίτον τάγμα καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἡμῖσι τοῦ ἐτέρου τάγματος, τὴν δευτέραν. Τὰ στρατεύματα τῆς πρωτοπορείας ἐφθασαν διαδοχικῶς ἐπὶ τοῦ ὄροπαδίου, κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ τῆς Νεουστάδτ, καὶ ἐπολέμησε τὴν ταξιαρχίαν Χερβέκ μέχρι τῆς 10ης ὥρας. Τὴν στιγμὴν ταύτην κατώρθωσαν νὰ ἐξωθήσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν δασῶν τῶν κειμένων πρὸς δυσμὰς τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Βεγκεσλάς (Wenceslas), ἀλλ' ἐτέρα ταξιαρχία τῶν Αὐστριακῶν, ἐντὸς ὀλίγου ἀκολουθουμένη ὑπὸ τρίτης καὶ ὑπὸ τοῦ ἵππικοῦ τοῦ Σόλμς (Solms), εἰσῆρχετο τότε ἐν τῇ μάχῃ καὶ μετὰ ἀψιμαχίαν τινὰ ἀκροβολιστῶν ὁ ἀγὼν ἀνενώθη κατὰ τὴν 11 1/2 ὥραν. Ἐκ μέρους τῶν Πρώσων ὑπῆρχεν ἐν γραμμῇ πάντοτε μόνον ἡ πρωτοπορεία καὶ ἡ ταξιαρχία τοῦ ἵππικοῦ Βνουκ (Wnuock), ἧτις ἀνῆκεν εἰς τὸ κύριον σῶμα

(1) Εἰς τὸν πρωσσικὸν στρατὸν αἱ μεραρχίαι τοῦ πεζικοῦ ἠριθμοῦντο ἀπὸ 1—16, αἱ δὲ ταξιαρχίαι ἔλαβον ἀπὸ 1—32. Τὸ 5ον σῶμα, περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνταῦθα, περιελάμβανε λοιπὸν τὰς μεραρχίας 9 καὶ 10, ἢ τὰς ταξιαρχίας 17, 18, 19 καὶ 20.

καὶ ἠνώθη μὲ τὰ συμπλακέντα τμήματα, διατρέξασα 7,000 βήματα τροχάδην ἐπὶ λίαν κακοῦ ἐδάφους. Ἀπέναντι τῆς προσβολῆς ταύτης οἱ Πρώσοι ἔχασαν μὲν τὴν κρείττονα αὐτῶν θέσιν, «εἰς διάστημα πολλῶν ὥρῶν εὐρέθησαν εἰς κρίσιμον κατάστασιν, σπρωχθέντες εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὄροπεδίου ἀνωθι τῆς κλίσεως, τῆς οὔσης τραχείας καὶ ὑπὸ δένδρων» πλήρους, κατερχομένης δὲ πρὸς τὴν Μεττάου (Mettau), «ἔστεροῦντο πλέον ἐφεδρείας, ἀλλ' ἐν τούτοις, ὅσον καὶ ἂν ἦτο κακὴ ἡ θέσις αὕτη, ἦτο ἐπάναγκες νὰ διατηρηθῶσιν ἐπ' αὐτῆς, μεθ' ὅλην τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἔχθρου· διότι τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος ἤρχετο ὀπισθεν, καὶ ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ τῆς στενωποῦ. Εἰς τὴν δύσκολον ταύτην κατάστασιν, εἰς ἣν οἱ Πρώσοι εὐρίσκοντο, τὸ 4ον τῶν δραγόνων (1) προσεπάθησε νὰ τοὺς προσβάλῃ, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος δὲν ἦτο εὐνοϊκόν, καὶ ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀνανεώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης (2)». Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε πεισματώδης, ἔλαβε δὲ πέρας διὰ προσβολῆς τολμηρᾶς τῆς ταξιαρχίας Βνουκ ἐναντίον 5 ἰλῶν θωρακοφόρων Αὐστριακῶν, προσβολῆς, ἣν ἐπηκολούθησεν ἐτέρα ἐναντίον ἐχθρικοῦ τετραγώνου. Ὁ στρατηγὸς Λοεβενφὲλβ κατώρθωσεν οὕτω νὰ διατηρηθῇ τρεῖς ὥρας μετὰ μόνης τῆς πρωτοπορείας αὐτοῦ, ἀπέναντι 21 τάγματος Αὐστριακῶν, καὶ διὰ τῆς ζωηρᾶς ἀνιστάσεώς του ἐπέτρεψεν εἰς τὸ 5ον σῶμα νὰ δυνηθῇ ν' ἀναπτυχθῇ ἐξωθι τῆς στενωποῦ. Ἐν τούτοις «τὸ πεζικὸν τοῦ κυρίου σώματος δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ ἢ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ὄροπεδίου. Ἔσχε τὰς μεγαλητέρας δυσκολίας νὰ υπερπηδῆσθαι πρὸς διάβασιν ὁδοῦς πεπληρωμένης ἀπὸ τῶν κιβωτίων καὶ τῶν ἄμαξῶν τῶν περιφορη-

(1) Σύνταγμα μεραρχικόν.

(2) Πρωσσικοῦ ἐπιτελείου ἐκθεσις.

» τῶν χειρουργείων, καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν κατέλαβεν ἰσχυρῶς
 » τὸ Βυσοκόβ (Wysokow), τὸ Βενζελβέργ (Wenzelberg) ὡς
 » καὶ τὸ δάσος τὸ ἐκτεινόμενον μεταξύ τῶν δύο τούτων χω-
 » ρίων, καὶ ὅλον τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος ἔλθον παρετάχθη ὅπι-
 » σθεν τῶν τριῶν τούτων στηριγμάτων (1)». Πρὸς τὴν 3. ὥραν
 μετὰ μεσημβρίαν οἱ Αὐστριακοὶ, οἵτινες εἶχον προσεισθῆ εἰς
 Βυσοκόβ, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ παραμείνωσι. Δεκατισθέν-
 τες ὑπὸ τοῦ βελονωτοῦ πρωσικοῦ τουφεκίου, ἠναγκάσθησαν
 νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ πεδίου τῆς μάχης καὶ ὑποχωρήσωσι
 πρὸς τὸ Σκάλιτς (Skalitz)· δὲν κατεδιώχθησαν ὅμως ὑπὸ
 τῶν Πρώσων.

Μάχη τοῦ Τραουτενάου (Trautenau) (27 Ἰουνίου). —
 Ἐνῶ ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ τοῦ βασιλικοῦ πρίγγιπος ἐκέρδισε τὴν
 νίκην ταύτην εἰς Ναχόδ, ἡ δεξιὰ πτέρυξ αὐτοῦ ὑπέστη σοβα-
 ρὰν ἦτταν, ἥτις ἠδύνατο νὰ διακινδυνεύσῃ τὸ γενικὸν σχέδιον
 τοῦ πρωσικοῦ στρατοῦ, ἂν ὁ Βένεδεκ παρηκολούθει τὴν τύ-
 χην ἐπὶ τοῦ μόνου σπουδαίου σημείου, ἔνθα τῷ ἐφάνη εὐ-
 νοϊκῆ. Πραγματικῶς, τὴν 27 Ἰουνίου, εἰς Τραουτενάου, ὁ ἀν-
 τιστρατάρχης Γοβλὲνζ (Goblenz) μετὰ τοῦ Ἰ. σώματος ἐπήνεγ-
 κεν εἰς τὸ 1ον πρωσικὸν σῶμα σπουδαίαν ἦτταν, καὶ τὴν
 αὐτὴν ἡμέραν εἰς Ὀσβιεκιμ (Oswiecim), ἐπὶ ἐτέρου ἐδά-
 φους, ἄλλα Αὐστριακὰ στρατεύματα συνεπλήρουν διὰ νίκης
 ἐτέρας κατὰ τοῦ στρατηγοῦ Στολβέργ (Stolberg) τὴν ἡμέραν
 ταύτην, τὴν μόνην, κατὰ τὴν ἄλλως σύντομον ταύτην ἐστρα-
 τείαν, εὐνοϊκὴν εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα.

Τὸ 1ον πρωσικὸν σῶμα εἶχε σκοπὸν νὰ φθάσῃ πρώτην
 εἰς Τραουτενάου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἠργοπόρησεν ἡ δεξιὰ αὐτοῦ
 φάλαγξ, ἀφίκετο ἐκεῖ μόλις τὴν 10ην ὥραν, καὶ εὔρε

(1) Πρωσικοῦ ἐπιτελείου ἔλθεσις.

τὴν γέφυραν τῆς Ἄουπα (de l'Aupa) κατελημμένην καὶ
 ὠχυρωμένην· ἔσχεν ἀπέναντι αὐτοῦ μίαν ταξιαρχίαν τοῦ Ἰ.
 σώματος, ὅπερ, ἀναχωρήσαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν κατὰ τὴν 8ην
 πρωϊνὴν ὥραν ἀπὸ Σχούρζ (Shurz) ἐπὶ τῆς Ἑλβας, καὶ
 κλιμακῆδὸν πορευόμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, δὲν ἠδυνήθη νὰ παρ-
 οῦσάσῃ εἰς συμπλοκὴν, μέχρι τῆς 3ης ὥρας μ. μ., ἡ αὐτὴν κα-
 μόνην τὴν ταξιαρχίαν ἐναντίον τοῦ 1ου πρωσικοῦ σώματος·
 Διὰ τοῦτο ὁ Πρώστος στρατηγὸς Βονίν (Bonin), καὶ περ τῶν
 στρατευμάτων αὐτοῦ ἐπίσης διαδοχικῶς εἰς παράταξιν εἰσερ-
 χομένων, εὐκόλως ἐκράτει αὐτόν, καὶ ἅμα ἐφάνη τὸ πολὺ τῆς
 πρωτοπορείας αὐτοῦ, ἀνέβη τὰ ὕψη πρὸς νότον τῆς Τραου-
 τενάου, προσβάλλων τοὺς Αὐστριακοὺς ταυτοχρόνως κατὰ
 μέτωπον καὶ κατὰ τὰς δύο πτέρυγας· ἔπειτα ἐγκατεστάθη εἰς
 τὸ νότιον τῆς πόλεως μέρος, καὶ θεωρῶν ἑαυτὸν κύριον τῆς
 ἡμέρας (νικητὴν), ἠρνήθη τὴν συνδρομὴν τῆς 1ης μεραρχίας
 τῆς φρουρᾶς, ἥτις ἐδραμεν εἰς τὸν κρότον τῶν τηλεβόλων.

Ἐν τούτοις, καθ' ἦν στιγμὴν ἡ μεραρχία αὕτη ἀπήρητο
 τοῦ πεδίου τῆς μάχης, τὸ λοιπὸν τοῦ Ἰ. αὐστριακοῦ σώμα-
 τος ἐπροχώρει κατὰ τῆς Τραουτενάου· τὴν ἐκυρίευσεν, καὶ
 ἀπώθει εἰς τὴν στενωπὸν ὀλόκληρον τὸ 1ον πρωσικὸν σῶμα.
 Τοῦτο δὲ, ἐξηνητλημένον ἀπὸ τῶν κόπων τῆς ἡμέρας, ἠναγκ-
 άσθη νὰ ὀπισθοχωρήσῃ μέχρι τῶν καταυλισμῶν, οὓς εἶχεν
 ἀφήσει τὴν πρωϊαν. «Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον μόνον τὸ πεζικὸν
 » τῶν Πρώσων ἔλαβε μέρος, τὸ δ' ἵππικὸν οὐδόλως συνέδραμεν
 » αὐτὸ, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ πυροβολικοῦ ἔμεινεν ἐπὶ θέσεων
 » λίαν μεμακρυσμένων καὶ μὴ ἐπιτρεπουσῶν ὡς ἐκ τούτου
 » νὰ ἐπιδράσῃ δραστηρίως ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς μάχης
 » ἐδάφους». Οἱ Αὐστριακοὶ ἐξ ἐναντίας, «ἐλεύθεροι καθ' ὅλας
 » αὐτῶν τὰς κινήσεις, ἔθεντο ἐν χρήσει ὅλα τὰ ὅπλα, καὶ ἠδου-
 » νήθησαν νὰ ἐπωφεληθῶσιν ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πυροβολι-

»κοῦ αὐτῶν». (1). Ἄλλ' ἐπειδὴ ἦσαν κεκμηκότες ἀπὸ τῆς μακρυῆς πορείας αὐτῶν, αἱ δὲ διαταγαὶ τοῦ γενικοῦ αὐτῶν ἀρχηγοῦ ἦσαν ὀριστικώταται, δὲν ὑπερέβησαν τὴν Τραουτενάου καὶ ἐγκατεστάθησαν ἡσύχως εἰς τὸ νότιον τῆς μικρᾶς ταύτης πόλεως.

Ὁ στρατηγὸς Γάβλεντζ ἔλαβε τῶντι κατὰ τὴν πρωίαν ὡς ὀδηγίαν «τὸ νὰ διαμεῖνῃ ἀπέναντι τῆς φάλαγγος τοῦ στρατηγοῦ Βονὶν μετὰ τῆς μεγαλητέρας ζέσεως, ὅπως καὶ ἂν ἐπαρρουσιάζετο, ἀλλὰ νὰ μὴ τὴν καταδιώξῃ λίαν μακρὰν». (2). Βλέπει τις λοιπὸν ἔτι ἅπαξ, ὅτι ὁ Βένεδεκ, παραγγέλλων τὰς διατάξεις ταύτας καὶ τὰς τοῦ Σου σώματος, ὅπερ, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐμάχετο εἰς Ναχὸδ, οὐδόλως ἐσκέπτετο νὰ κτυπήσῃ ἐτρυφῶς τὸν στρατὸν τοῦ βασιλικοῦ πρίγγιπος, οὔτινος κακῶς ἐνόει τὴν ἀποστολὴν. Τὰ μέτρα ταῦτα, μᾶλλον ἀπαγωγικὰ, καὶ οὐχὶ ἐπιθετικὰ, εἶχον «σκοπὸν», ὡς ἐγράφεν εἰς «τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατηγούς, νὰ καλύψωσι τὴν προγενεστέρως «διαταχθεῖσαν ἐμπροσθεν τῆς Ἰωσηφουπόλεως ἀνάπτυξιν τοῦ «στρατοῦ· ἀλλὰ τοῦτο, προσέθετο, οὐδόλως πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πορείαν μετὰ τῆς μεγαλητέρας «ζέσεως, ὅπου καὶ ἂν ἐπαρρουσιάζετο οὗτος. Ἐν τούτοις περριορισθῆτω ἡ καταδίωξις μέχρι τῶν ὀρίων, ἅτινα δὲν πρέπει νὰ ὑπερπηθῆθῶσι μέχρι νεωτέρας διαταγῆς». Ἐκ τούτων καταφανῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατὰ τοῦ βασιλικοῦ πρίγγιπος πάλῃ τῷ ἐφαίνετο δευτερεύουσα, ἐνῶ ὤφειλε νὰ ἦναι ὁ κύριος αὐτοῦ σκοπός, ὃν καὶ ὤφειλε νὰ φθάσῃ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταστροφῶν, αἵτινες τῷ ἐπῆλθον κατοπίιν.

(1) Πρωσσικοῦ ἐπιτελείου ἐκθεσις.

(2) Αὐστριακοῦ ἐπιτελείου ἐκθεσις.

Μάχη τοῦ Σοορ (Soor) (1) (28 Ἰουνίου). — Ὁ Γάβλεντζ ἠτήσατο ἐν σπουδῇ παρὰ τοῦ στρατάρχου νὰ διατάξῃ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν Γερμανικὴν Πράουσσνιτζ (Deutsch-Praussnitz) καὶ τὴν Ἐϊπελ (Eipel)· ὁ δὲ Βένεδεκ ἀπήνητησεν εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην (2), ὅτι δύο τάγματα τοῦ Σ'. σώματος ἀποσταλήσονται εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὴν 28· ἀλλὰ τὴν πρωίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας διέτασσε τὸν Γάβλεντζ νὰ προσκλίνῃ ἐπὶ τὴν Γερμανικὴν Πραουσσνιτζ, καὶ ἔκτοτε δὲν ἐνόμιζεν ἀναγκαίαν τὴν ἐκεῖσε ἀποστολὴν τῶν δύο ταγμάτων. Οὐδεμία εἰδήσις τῆς τροποποιήσεως τῆς διαταγῆς ἐδόθη πρὸς τὸν Γάβλεντζ, ὅστις δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ μέχρι Πράουσσνιτζ, διότι, μεταβαίνων εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρὸς διοργάνωσιν τῆς ἀμύνης, ὤφειλε νὰ ἀντιμετωπίσῃ προσβολὴν τῆς φρουρᾶς εἰς Βουρκερσδόρφ· μόλις δὲ πρὸς τὴν μεσημβρίαν ἐπληροροφήθη παρὰ τινος ἀξιωματικοῦ τοῦ μηχανικοῦ, ὅτι ἐν Πράουσσνιτζ οὐδεὶς στρατιώτης Αὐστριακὸς ὑπῆρχε πλέον, ἀλλὰ τάγματα Πρωσσικὰ, καὶ ἐνεκα τούτου ἠναγκάσθη νὰ καταδείξῃ κατὰ τὸ Α. Δ. τὴν Πιλνικαύ (Pillnikau) ὡς γραμμὴν ὑποχωρήσεως εἰς τὰς τρεῖς ταξιαρχίας, αἵτινες, κατὰ

(1) Ἡ μάχη αὕτη καλεῖται ἐπίσης τοῦ Βουρκερσδόρφ (de Bürkersdorf). Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου αἱ ἐφημερίδες ἀπεκάλουν ἐπίσης τὴν μάχην ταύτην «δευτέραν μάχην τοῦ Τραουτενάου». Οἱ Αὐστριακοὶ διακρίνουσιν αὐτὴν διὰ τῶν ὀνομάτων τοῦ Νέου-Ρογνιτζ ἢ τοῦ Ρουδερσδόρφ (Neu-Rognitz, Rüdersdorf).

(2) Ἡ πρωσσικὴ διήγησις ἀναφέρει ἐνταῦθα ὅτι τέσσαρα τάγματα εἶχεν ὑποσχεθῆ τῷ Γάβλεντζ ὁ Βένεδεκ· ὅτι κατοπίιν ἐκ λάθους ὀνόματος τὰ τάγματα ταῦτα ὑπῆγον εἰς Ἄνω-Πράουσσνιτζ (Ober-Praussnitz) ἀντὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν Πράουσσνιτζ, καὶ ὅτι τὸ αὐστριακὸν στρατηγεῖον, μαθὼν τὰ τῆς ἀπάτης ταύτης, οὐδόλως περὶ ταύτης εἰδοποίησε τὸν Γάβλεντζ· ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον εὐρίσκει τις εἰς τὸ αὐστριακὸν σύγγραμμα.

τάς διαταγὰς τοῦ Βένεδεκ, ὄφειλον νὰ καταβῶσιν ἀπὸ Τραουτενάου εἰς Πράουσσνιτζ. Ταύτας ἡ 1η μεραρχία τῆς φρουρᾶς προσέβαλε, καὶ ἐκυρίευσε τὸ χωρίον Βουκερτσόρφ καὶ Νέον-Ρογνιτζ, ἐνῶ ἐπὶ ἐτέρου σημείου τοῦ πεδίου τῆς μάχης δύο τάγματα τῆς 2ας πρωσσικῆς μεραρχίας ἀνίσταντο ἡρωικῶς ἀπέναντι τῆς 4ης ταξιαρχίας τοῦ Γ'. σώματος, ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Γριβικίχ (Grivicic). Τὸ πρῶτον συνετρίβησαν ἐν τῇ ἀνίσω ταύτῃ πάλῃ τὰ γενναῖα ταῦτα τάγματα, ἀλλ', ὑποσηριχθέντα κατόπιν ὑπὸ ἄλλων στρατευμάτων, ἀπώθησαν τέλος καὶ κατέστρεψαν τὴν αὐστριακὴν ταξιαρχίαν εἰς Ρούδερ-δόρφ καὶ Παλαιὸν-Ρογνιτζ (Alt-Rognitz). "Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ λοιπὸν τοῦ Γ'. σώματος, τοῦτο εἶχεν ἐκδιωχθῆ μακρὰν τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἡ νίκη αὕτη συνεπληρώθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν διὰ τῶν ἐπιτυχιῶν εἰς Μουνχενγκραϊτζ (München-graetz) καὶ εἰς Σκάλιτζ, αἵτινες ἐξησφάλιζον ἐπίσης τὴν ὑπεροχὴν τῶν πτερύγων τῶν Πρώσων.

Μάχη τοῦ Σκάλιτζ (28 Ἰουνίου).— Οἱ Αὐστριακοὶ ἀπέτυχον ἐπίσης ἐπὶ τοῦ Κάτω Ἄουπα (1), εἰς Σκάλιτζ, σημεῖον ἔνθα ὁ στρατηγὸς Ῥαμμίγγ (Ramming) μετέβη μετὰ τὴν εἰς Ναχὸδ ἀποτυχίαν αὐτοῦ. Ἐκεῖθεν ἠτήσατο τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἐνίσχυσιν ἀπὸ τὸν Βένεδεκ, διότι τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ὡς ἔλεγε, ἦσαν ἐντελῶς ἐξηντλημένα καὶ ἀνίκανα πρὸς ἀπώθησιν προσβολῆς, ἣν ὄφειλε νὰ περιμένῃ τὴν ἐπαύριον. Πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν ὁ στρατάρχης παρήγγειλε τὸ Η'. σῶμα νὰ προβῇ μετὰ διαταγὴν « ἂν ἐπήρχετο συμπλοκὴ εἰς Σκάλιτζ » τὴν 28, ν' ἀναπτυχθῆ εἰς πρώτῃ γραμμὴν μετὰ τοῦ » Γ'. σώματος ἐν ἐφεδρείᾳ. ἔπειτα, ἐὰν οἱ Πρῶτσοι δὲν προ-

»βάλωσι μέχρι τῆς 2. ὥρας μ. μ., νὰ υποχωρήσῃ μετὰ τοῦ » Γ'. σώματος ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἐλβα, ἀφίνον τὸ » Δ'. σῶμα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης πρὸς κάλυψιν τοῦ στρα- » τοῦ. "Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ Γ'. σῶμα, τοῦτο ὄφειλε νὰ προσεγ- » γίσῃ τὸ τελευταῖον ὑπὸ τὴν Ἰωσηφούπολιν.» (1)

Αἱ διαταγαὶ αὗται ἐδόθησαν ἀκόμη καὶ ἀπὸ Σκάλιτζ τὴν 28. κατὰ τὴν 11. ὥραν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Γάβλεντζ ὑπέφερε τὴν εἰς Σόορ ἤτταν, περὶ ἧς ὠμιλήσαμεν, καὶ ὅπου ἤρχιζεν, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὀφθαλμοὺς τοῦ Βένεδεκ, ὁ ἀποφασιστικὸς ἀγὼν τοῦ Σκάλιτζ. Ἐντεῦθεν καθίσταται προδηλότατον, ὅτι οὐδ' εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν ἐσκέπτετο ὁ γενικὸς τῶν Αὐστριακῶν ἀρχιστράτηγος ν' ἀναλάβῃ ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου σημείου τὴν ἐπίθεσιν, ὡς δὲν τὴν ἀνέλαβε καὶ εἰς Τραουτενάου· δὲν κατενόει εἰσέτι τὸ ἐπεῖγον τοῦ κινδύνου, ὅστις τὸν ἐπηπείλει πρὸς τὸ δεξιὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συνάξῃ πάραυτα ἀπάσας τὰς διαθεσίμους αὐτοῦ δυνάμεις, ὅπως κατασυντρίψῃ τοὺς Πρώτσους. Περὶ τὴν 10. ὥραν καὶ $\frac{3}{4}$ ὁ στρατηγὸς Στεϊνμέτζ (Steinmetz) προσέφερε τὸν ἀγῶνα εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς, εὐρισκομένους ἐν ἀμύνη ἐν τόπῳ ἀρκούντως κακῷ, διότι εἶχον εἰς τὰ νῶτα αὐτῶν τὸν Ἄουπα, ὁ δὲ ποταμὸς οὗτος, ἔχων τὰς ὄχθας βραχώδεις καὶ βαθείας, ἀντὶ ὑπερασπίσεως ἦτο κινδυνώδης ἐν περιπτώσει υποχωρήσεως.

Ὁ Στεϊνμέτζ ἦτο διατεταγμένος νὰ βαδίσῃ δεξιὰ πρὸς Γράδλιτζ (Gradlitz), ὅπως ἐνωθῆ ἐκεῖ μετὰ τοῦ ὑπολοίπου 2ου στρατοῦ· ἐπερίμενε δὲ πρὶν κινήσῃ τὴν 2αν μεραρχίαν τῆς φρουρᾶς, ἣν τῷ ὑπεσχέθη ὁ βασιλικὸς πρίγγιψ νὰ

(1) Ὁ Ἄουπα, χυνόμενος εἰς τὴν Ἐλβαν, διέρχεται ἀπὸ Τραουτενάου καὶ Σκάλιτζ.

(1) Αὐστριακοῦ ἐπιτελείου ἔκθεσις.

πέμψη πρὸς ἐνίσχυσιν, ἀλλ' ἦτις, ὡς εἶδομεν, ἠναγκάσθη νὰ διευθυνθῆ πρὸς τὴν Τραουτενάου πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς ἀποτυχίας τοῦ στρατηγοῦ Βονίν. Καίπερ εἰδοποιηθεὶς ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ συνδρομὴν ἀπὸ τῆς φρουρᾶς, ὁ στρατηγὸς Στεϊνμέτζ δὲν ἐδίστασε καὶ προσέβαλε τὴν θέσιν τοῦ Σκάλιτζ. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ διέθεσε τὸ ὑπ' αὐτὸν στρατιωτικὸν σῶμα καὶ μίαν ταξιαρχίαν τοῦ 2ου σώματος, τεθεῖσαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνανται νὰ παρουσιάσωσι μέτωπον εἴτε πρὸς δυσμὰς, εἴτε πρὸς νότον, τάξας ἀφ' ἐτέρου τὰ στρατεύματα αὐτοῦ εἰς δύο γραμμὰς καθ' ἡμιτάγματα. Ἡ πρωτοπορεία τῶν Αὐστριακῶν, ἣτις ἐξήρχετο τοῦ Σταρκὸκ (Starkoc) περιμένουσα τὴν προσβολὴν, ἦτο διατεθειμένη οὕτω. «τὸ μὲν πεζικὸν ἐπὶ δύο γραμμῶν, τὸ δὲ πυροβολικὸν ἔμπροσθεν τοῦ μετώπου, τὸ δὲ σύνταγμα τῶν δραγόνων ὀπισθεν καὶ πρὸς δεξιὰ (1). Ἄπασαι αἱ τῶν Πρώστων προσπάθειαι κατευθύνθησαν πρὸς τι δάσος δρυῶν, ὅπερ κεῖται πρὸς δυσμὰς τοῦ Δούβνο (Dubno). ἅμα δὲ τὸ ἐκυρίευσαν, διευθύνθησαν κατὰ τοῦ Σκάλιτζ, προσεγγίζοντες τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου. Ἐναντίον τῶν προσβαλουσῶν τούτων φαλάγγων, πρὸς τὴν μεσημβρίαν, ἐξῆλθε τῆς πόλεως ὀλόκληρος Αὐστριακὴ ταξιαρχία, ἐπὶ δύο γραμμῶν τεταγμένη καὶ ὑποστηριζομένη ὀπισθεν ὑπὸ μιᾶς ἴλης, ὑπερρεϊδομένης ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος. Ἐξ καὶ ἡμισυ Πρωσσικὰ τάγματα περιέμενον αὐτὴν ἐπὶ ποδὸς καὶ τὴν ἐδέχθησαν εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν διὰ πυρῶν οὐλαμοῦ καὶ διὰ ταχυβόλων πυρῶν (2). Ἡ ἀριστερὰ τῶν Αὐστριακῶν πτέρυξ ἐπλησίασε μ' ὅλα ταῦτα μέχρι 50 βημάτων, ἀλλ' ἐκεῖ ἠναγκάσθη νὰ

(1) Πρωσσικοῦ ἐπιτελείου ἔκθεσις.

(2) Feurapide=τὸ ταχὺ πῦρ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ «πῦρ κατὰ θέλησιν».

στραφῆ ἐπὶ τὰ ὀπίσω, μ' ὄλας τῶν ἀξιωματικῶν τὰς προσπαθείας, καὶ κατεδιώχθη ὑπὸ οὐλαμοῦ ἀκροβολιστῶν, οἵτινες τὴν κατεκερμάτισαν διὰ τῶν πυρῶν αὐτῶν. (ἀκολουθεῖ)

ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΕΖΙΚΟΥ.

Ἰπὸ

Κ. Α. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ,

ὕπολοχαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ καθηγητοῦ τῆς Πολεμικῆς Τέχνης ἐν τῇ Βασ. Στρατιωτικῇ τῶν Εὐελπίδων Σχολῇ.

Τῶν στρατιωτικῶν συγγραφέων πραγματευομένων περὶ ὀργανισμοῦ τῶν στρατῶν καὶ ἀποφαινομένων εὐλόγως, ὅτι ἡ στρατολογία καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ πεζοῦ στρατιώτου εἶνε εὐκολωτέρα τῆς τῶν δύο ἄλλων ὀπλων, αἱ κυβερνήσεις, λαμβάνουσαι κατὰ γράμμα τὴν ἰδέαν ταύτην καὶ μὴ εἰσδύουσαι ποσῶς εἰς ταύτην, φρονοῦσι, πρῶτον μὲν ὅτι ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ δύνανται εὐκόλως καὶ ταχέως νὰ σχηματίσωσι πολυπληθῆ τάγματα πεζικοῦ, εἶτα δὲ ὅτι ἄνδρες οἰασθῆποτε σωματικῆς εὐεξίας καὶ νοημοσύνης δύνανται πάντοτε νὰ συγκροτήσωσι πεζικὸν ἀξιόμαχον. Τὸ καθ' ἡμᾶς, θεωροῦντες σφαιερὰν ἅμα καὶ ἐπιβλαβῆ τὴν ἰδέαν ταύτην, ἐκρίναμεν ὠφέλιμον νὰ γράψωμεν λέξεις τινὰς περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου.

Πεζικὸν ἀξιόμαχον δὲν δύναται νὰ συγκροτηθῆ καὶ ἐκπαυθῆ τόσον ταχέως, ὅσον τινὲς πιστεύουσιν. Ἀναμφιβόλως ἡ στρατολογία καὶ ἡ κατάταξις τοῦ ὄπλου τούτου εἰς τάγματα, ὧν τὰ στελέχη ἐκ τῶν προτέρων προσδιορίσθησαν, εἶνε εὐκολος· οὐχ ἥττον ὅμως θὰ ἐκτεθῶσι ταῦτα εἰς ἀνυπολογίστους συμφορὰς, ἂν περιμένῃ τις ἐκ μόνης τῆς ταχέως αὐτῶν συγκροτήσεως εὐάρεστα ἀποτελέσματα. Πραγματικῶς, τί δύναται τὰ στίφη ταῦτα τοῦ πεζικοῦ νὰ παραγάγωσιν ἄνευ τῆς

ὑπεροχῆς τῶν στοιχείων, ἅτινα συντιθέασι ταῦτα; Ἐπειδὴ δὲ στοιχεῖον τοιοῦτο εἶναι ὁ ἀνὴρ, οὐδέποτε πρέπει νὰ φαντασθῆ τις ὅτι ὁ χωρικός ἀποσυρόμενος τοῦ ἀρό-
 τρου δύναται νὰ ἦνε πεζὸς στρατιώτης, ἐὰν γιγνώσκῃ μόνον νὰ
 γεμίξῃ καὶ πυροβολῇ. Παντάσασιν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ἵνα κατα-
 στη πεζὸς ἀξιόμαχος, ἔχει ἀνάγκην ἐκπαιδεύσεως, πείρας
 καὶ φυτικῶν πλεονεκτημάτων. Πρὸς τούτοις δεόν νὰ ἦνε βω-
 μαλέος καὶ ἐγκρατής, ἵνα ὑποφέρῃ τοὺς πόνους καὶ τὰς στε-
 ρήσεις, καὶ πεπραιοισμένος ἀφ' ἐνὸς μὲν μὲ τὸ παθητικὸν
 θάρρος τοῦ πυροβολιστοῦ καὶ τοῦ ναύτου, ἀφ' ἑτέρου δε μὲ
 εὐτολμίαν, ἵνα ἀναπτύξῃ ἐν δεδομένη στιγμῇ τὸ ὀρμητικὸν
 ἐξαιρέτου ἰππέως. Μαχόμενος ἡμέραν καὶ νύκτα, χειμῶνα
 καὶ θέρος, κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν, εἰς ὅλους τοὺς τόπους
 καὶ τὰ ἐδάφη, δεόν νὰ κέκτηται νοημοσύνην μεταβαλλομένην
 ἀναλόγως τῶν εἰδῶν τοῦ πολέμου, καρτερίαν ἐν πάσῃ στιγμῇ,
 καὶ τέλος ἐπιδεξιότητα καὶ ἠθικὴν ἐνέργειαν, ἵνα ἀντιστῇ
 ἐπιτυχῶς καθ' ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν ἀγῶνων. Τοιαῦτα προ-
 σόντα σπανίως βέβαια ἀπαντῶνται συνηνωμένα εἰς ἓν ἄτομον,
 καὶ ἐν τούτοις ἄνευ τούτων οὐδέποτε δύναται ὁ πεζὸς στρα-
 τιώτης νὰ κατασταθῇ ἀξιόμαχος. Ὅθεν ἄς μὴ κυριεύῃ ἡμᾶς
 ἡ ἰδέα ὅτι ἀρκοῦσι μόνον πολυπληθῆ τάγματα πεζικοῦ, ἵνα
 ἐπιχειρήσῃ τις ἐκστρατείαν.

Πεζικόν τι ἔσεται ἀξιόμαχος, ὅταν συντίθῃται ἐξ ἀνδρῶν
 τὰ μάλα ἐσκληραγωγημένων καὶ ἐξησκημένων, ὥστε νὰ δέ-
 χονται τοὺς μύδρους, διατηροῦντες ἀπαθῶς τὰς τάξεις αὐ-
 τῶν, νὰ πληττῶσιν ἢ νὰ ἐπιτυχῶνται τὸν ἐχθρὸν εἰς ἐκά-
 στην πλῆξιν τῆς λόγχης, ἢ εἰς ἐκάστην βολὴν τουφεκίου, νὰ
 ἐκτελῶσιν ἐκτεταμένας πορείας ἄνευ ὑποδημάτων, νὰ κατα-
 λίσκωνται ἄνευ ὕδατος τὸ θέρος, ἄνευ ἐνδυμάτων τὸν χειμῶνα,
 νὰ ζῶσι μὲ ὀλίγα μέτρα καὶ νὰ μάχωνται ἄνευ ἀναπαύσεως.

Ταῦτα εἰσὶ τὰ πλεονεκτήματα πεζικοῦ ἀξιωμαχοῦ. Ὡς πρό-
 τυπον δὲ πεζικοῦ τοιοῦτου δύναται τις ἐπιτυχῶς νὰ ὑποδείξῃ
 τὸ τοῦ μεγάλου ἐπὶ Ναπολέοντος στρατοῦ, ὅπερ, ἀφοῦ ὑπῆρξε
 θεατῆς τῆς πυρκαϊᾶς τῆς Μόσχας, ἠδυνήθη νὰ ἐνοχλῇ διὰ
 τοῦ πυρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Νιεμένου, συσσωρευθὲν πᾶσι τοῦ
 αἵτου τοῦ περιφανοῦς στρατάρχου Ney.

Τὸ πεζικὸν θεωρεῖται ὡς τὸ πρῶτον τῶν ὅπλων, καθὸ αὐ-
 τοτελές· μάχεται διὰ τοῦ τουφεκίου, ὅπερ εἶνε ἀγχιμαχον
 ἅμα καὶ τηλεβόλον ὄπλον. Ὡς ἀποτελοῦν τὴν κυριωτέραν δύ-
 ναμιν τοῦ στρατοῦ, τὸ πεζικὸν δεόν νὰ ἦνε μονίμως ὀργανι-
 σμένον καὶ ἱκανὸν νὰ δεχθῇ ἐν δεδομένη στιγμῇ πολλοὺς νεο-
 συλλέκτους.

Ἴνα καταταχθῶσι νεοσύλλεκτοι ἐν τῷ πεζικῷ, ἀπαιτοῦνται
 παλαιοὶ στρατιῶται. Εἶνε γνώμη ἐσφαλμένη ὅτι οἱ τελευταῖοι
 οὔτοι δύναται ν' ἀναπληρωθῶσιν ὑπὸ νεοσυλλέκτων καὶ κα-
 λῶν ὑπαξιωματικῶν. Ἡ ἐντελεστάτη πεῖρα, ἣν ἡ Γαλλία
 ἔλαβε κατὰ τὸ 1813 καὶ 1815 ἔτος τῆς ὑπερμέτρου ἀναλο-
 γίας τῶν παλαιῶν στρατιωτῶν πρὸς τοὺς νέους, ἀπέδειξεν
 ἐναργέστατα, ὅτι ἡ ἀνδρία καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς δὲν δύναται νὰ
 ἀναπληρώσωσι τὴν πολεμικὴν ἐμπειρίαν. Ἄν ἐνίοτε οἱ νέοι
 στρατοὶ νικῶσιν, αἱ σπάνια αὐταῖ ἐξαιρέσεις δὲν ἀναιροῦσι
 τὸν κανόνα. Αἱ ἐν πολέμῳ ἐπιτυχία ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ταυ-
 τοχρόνου ἐνεργείας ὅλων τῶν ἀτομικῶν δυνάμεων, καὶ ταύ-
 τῃν τὴν συμφωνίαν, ταύτην τὴν ἐνότητα δὲν δύναται τις νὰ
 ἐλπίσῃ παρ' ἀνθρώπων ἀπείρων καὶ μὴ καλῶς γεγυμνασμέ-
 νων εἰς τὴν τάξιν καὶ πειθαρχίαν.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ συντηρῆται πολυάριθμον πεζικόν, διότι
 μόνον ὑπὸ τὰς σημαίας μορφοῦνται στρατεύματα ἐξησκημένα,
 πειθαρχικά, φυτικῶς καὶ ἠθικῶς συνηρμοσμένα, τοιαῦτα ἐν
 ἐνὶ λόγῳ, ὅσα δύναται νὰ γίνωσιν ἐπίφοβα εἰς τὸν ἐχθρὸν.

Ἐν ὅμως οἱ μὲν ἡμέτεροι κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821 πατέρες ἠδυνήθησαν ἄνευ στρατῶν, ὄπλων καὶ μέσων ν' ἀντιστῶσι καθ' ὅλης τῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ λάβωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν, οἱ δὲ Γάλλοι κατὰ τὸ 1793 ἠδυνήθησαν νὰ θριαμβεύσωσι καθ' ὅλης τῆς Εὐρώπης, ὀφείλομεν, φρονῶ, ν' ἀποδώσωμεν τὰς θαυμασίους καὶ ἐνδόξους ταύτας ἐπιτυχίας, οὐ μόνον εἰς τὰς στερήσεις, τοὺς πόνους, καὶ τὴν τέχνην τοῦ ἀτομικοῦ ἀγῶνος, οἰκείων ὄντων τοῖς Ἕλλησι καὶ Γάλλοις, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν γενεῶν ἐκείνων, εἰς τὰς ἐποχὰς τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῶν ἀγνῶν αἰσθημάτων, εἰς τὴν κατάσασιν τῶν ἀντιπάλων, καὶ τέλος, διότι ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξωσιν οἱ μὲν Ἕλληνες μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ Μωαμεθανισμοῦ, ἀνεξαρτησίας καὶ δουλείας, οἱ δὲ Γάλλοι μεταξὺ δόξης καὶ ἀτιμίας. Τὴν σήμερον ὅμως δυστυχῶς καὶ ὁ τρόπος τοῦ ζῆν, καὶ γενεαί, καὶ ἐποχαί, καὶ ἀντίπαλοι μετεβλήθησαν, καὶ τρανότατα παραδείγματα ἔστρωσαν ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ ἢ σημερινῇ αὐτῆς κατάστασις ὑπὸ ἐσωτερικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἐποψιν, παρ' ἡμῖν δὲ τὰ τελευταῖα ἀτυχῆ συμβάντα.

Ἐνεκα τῶν σχέψεων λοιπὸν τούτων αἱ κυβερνήσεις ἐν κρισίμῳ στιγμῇ, λαμβάνουσαι πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸν πατριωτισμὸν τῶν πολιτῶν καὶ τὰς ἐθνικὰς ἰδέας, ὅσον μεγάλαι καὶ ἱεραὶ ἂν ᾧσι, ὀφείλουσι καθ' ὀλοκληρίαν νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν δύναμιν καὶ ἰκανότητα τῶν στρατῶν αὐτῶν, καὶ ἰδίως εἰς τὴν τοῦ πεζικοῦ, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν πραγματικὴν τῶν στρατῶν δύναμιν.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ Ἀπριλίου, ἐν σελίδι 453, ἀντὶ «Μιχαὴλ Γράμης — Ἕλληνας ἀνάγνωθι «Μιχαὴλ Γράμης (Gramsci) — ἐκ Νεαπόλεως.»

